

Fides

69. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Katolinen hiippakuntalehti 13/2006 Katolskt stiftsblad

Ekumenian aitiopaikalla: Suomen ekumeenisen neuvoston uuden pääsihteerin haastattelu, s. 12-13.

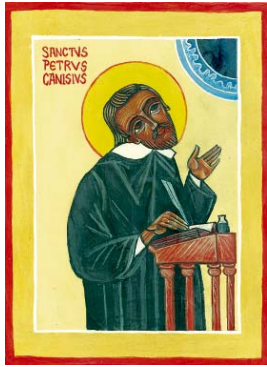
Marias boning
i Danmark
s. 11

Dekreetti
*Unitatis
redintegratio*
s. 6-7

Paavin
puheesta
Sveitsin
piispoille
s. 10

Adventti-
kalentereista
s. 16

Auta meitä alati valvomaan

Kirkkovuosi vaihtuu, luonto on pian pimeimmillään. Talvi ennakoi jo tulemistaan. Kristuksen valo loistaa kuitenkin aina, vuodenajasta toiseen.

Kirkon hetkipalveluksen päättää joka päivä kompletorium, rukous ennen nukkumaan menoa. Olen iloinen voidessani vihdoin kertoa, että tämä hetkipalveluksen osa on jälleen saata-

villa suomeksi. Liturgisen toimikunnan tarkastamana ja toisen latinalaisen tyyppiedition mukaan korjattuna Katolinen tiedotuskeskus on julkaissut uuden Kompletorium-edition.

Kirjanen on B6-kokoinen ja 56-sivuinen. Kansi on samaa tummaa sinistä kuin viime vuonna ilmestyneessä Katolisen kirkon katekismuksessa. Kirjanen kulkee helposti mukana myös matkoilla, pienessäkin laukussa. Kompletorium on sopiva keino tutustua hetkipalveluksen rikkaaseen rukousmaailmaan. – Riittää, kun muistaa joka ilta ottaa tämä pieni kirjanen käteensä, aukaista se ja lukea.

Kun käänämme katsettamme jo joulun odotukseen, löytyy Kompletoriumista kaunis ja tähänkin aikaan hyvin sopiva antifoni, jonka teemana on valvominen. Tuo antifoni lausutaan jokaisessa kompletoriumissa Simeonin kiitosvirren aluksi ja lopuksi. Se kuuluu näin:

*Herra, auta meitä alati valvomaan
ja varjele meitä, kun nukumme,
jotta Kristuksen kanssa valvoisimme
ja rauhassa lepäisimme.*

M. Tervaportti

Kompletorium - osa kirkon hetkipalvelusta.
Katolisesta tiedotuskeskuksesta hintaan 7 euroa.
Postituskulut postiennakolla tilattaessa 6 euroa
(jos tilattujen kirjojen yhteisarvo on alle 25 euroa).

Fides

Seuraava lehti

14/2006

Deadline

1.12.

Ilmestyy

15.12.

Vuoden 2006 aikataulu

numero	(deadline)	ilmestyy
01	30.12.2005	13.1.
02	20.1.	3.2.
03	10.2.	24.2.
04	3.3.	17.3.
05	24.3.	7.4.
06	21.4.	5.5.
07	19.5.	2.6.
08	21.7.	4.8.
09	18.8.	1.9.
10	8.9.	22.9.
11	29.9.	13.10.
12	20.10.	3.11.
13	10.11.	24.11.
14	1.12.	15.12.

Hiippakunnan jäsenmaksu

Saaja:
Katolinen kirkko
Suomessa

Pankkitili:
NORDEA
101430-237491

Viitenumero:
90010

Sisällysluettelo

TOIMITUKSELTA

2 Pääkirjoitus

UUTISIA

3 Uutisia hiippakunnasta ja maailmalta

OREMUS

5 Hengellistä aineistoa

KIRKOLLISKOKOUS

6 Vatikaanin II kirkolliskokous 40 vuotta:
Katolinen kirkko ja kristittyjen ykseys:
dekreetti *Unitatis redintegratio*

VAKIO-OHJELMAT JA KALENTERI

8 Seurakuntien ja yhteisöjen tapahtumia

PAIMENELTA

10 Paavin puheesta Sveitsin piispoille

PYHIMYS

11 Marias boning i Danmark

ARTIKKELEITA

12 Ekumenian aitiopaikalla: Suomen ekumeenisen
neuvoston uuden pääsihteerin haastattelu

14 Kolumni: Usko yhdistää

14 Autuaita...

LUKIJOILTA

15 Katekismuksen ääreltä

AJASSA

3 Adventtikeräys

16 Adventtikalentereista

Katolinen hiippakuntalehti Fides

Päätoimittaja: Marko Tervaportti. Toimitus ja tilaukset:
Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, 00140
Helsinki. Puhelin 0208 350751. Fax 09-61294770. Pankki-
yhteys: Sampo 800019-1242553. Ilmestyy 14 kertaa vuodes-
sa. Vuosikerta eur 25, ulkomaille eur 30.

Paino/tryck: I-print Oy
URL www.catholic.fi > fides
EMAIL fides@catholic.fi

24.11.2006

Katolskt stiftsblad Fides

Huvudredaktör: Marko Tervaportti. Redaktion och prenumeration: Katolsk informationstjänst, Sankt Henriksplatsen 1, 00140 Helsingfors. Telefon 0208 350751. Fax 09-61294770. Bankförbindelse: Sampo 800019-1242553. Utkommer med 14 nummer årligen. Prenumeration eur 25, till utlandet eur 30.

Tromssan piispa-prelaatti Gerhard Goebel on kuollut

www.katolisk.no

Tromssan piispa-prelaatti Gerhard Goebel MSF on kuollut. Hän kuoli odottamatta lauantaina, 4.11.2006. Hänet haudattiin kotimaassaan Saksassa torstaina 9.11.

Piispa Goebel syntyi 1.12.1933 Scheuerfeld-Sieg-nimisellä paikkakunnalla Trierin hiippakunnassa. Hänet vihittiin papiksi 3.6.1960 Ravensburgissa, ja Norjaan hän tuli jo kesäkuussa 1962. Hän toimi aluksi Tromssassa, sitten Pyhän Mikaelin seurakunnan kirkkoherrana Hammerfestissa. Vuonna 1970 hänet nimitettiin kirkkoherraksi Tromssaan. Tässä tehtävässä hän toimi aina vuoden 1979 maaliskuun loppuun saakka.

14. helmikuuta 1976 hänet nimitettiin lyhyeksi aikaa Pohjois-Norjan vikariatian apostoliseksi administraattoriksi. Pian nimityksen jälkeen alueen apostoliseksi vikaariksi nimitettiin piispa Johannes Baptist Przyklen MSF, joka toimi tehtävässä vuoden verran. Gerhard Goebel oli Pohjois-Norjan apostolinen

administraattori sitten vuodesta 1977 vuoden 1979 marraskuun 31. päivään, jolloin hänet nimitettiin Tromssan piispa-prelaatiksi. Paavi Johannes Paavali II vihki hänet piispaksi Rooman Pietarinkirkossa 27. toukokuuta 1979. Hänet asetettiin virallisesti tehtäväänsä Tromssan Neitsyt Marian kirkossa 10. kesäkuuta 1979. Hän vietti piispuutensa 25-vuotisjuhlia toukokuussa 2004.

Asiainhoitajaksi monsignore Torbjörn Olsen

Tromssan prelatuurin neuvonantajakollegio valitsi piispa Goebelin hautausten yhteydessä prelatuurin asiainhoitajaksi Trondheimin prelatuurin yleisvikaarin monsignore **Torbjörn Olsenin**. Monsignore Olsen on syntynyt Norjassa vuonna 1953. Hän liittyi katoliseen kirkkoon vuonna 1989 ja sai pappisvihkimyksen edesmenneeltä piispa Goebelilta jo vuonna 1991 Tromssassa.

Asiainhoitaja johtaa hiippakuntaa aina siihen saakka, kunnes Pyhä istuin nimitää uuden piispan. Tromssan prelatuurin alueella asuu parisen tuhatta katolilaista.

KATT/KI

Mons. Torbjörn Olsen

Tromssan piispa-prelaatti Gerhard Goebel MSF 1933-2006. Levätköön rauhassa.

Turun tuomiokirkosta löydetyt reliikit tutkittaneen

Tutkimus ulottuu myös pyhän Henrikin katedraalissa olevaan reliikkiin.

Turun ja Kaarinan luterilaisen seurakuntayhtymän edustajat neuvottelivat Helsingin Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan edustajien kanssa marraskuun alussa alun perin Turun tuomiokirkossa olleista reliikeistä. Neuvottelujen päätteeksi reliikit päätettiin antaa tutkittaviksi Museovirastoon. Tutkimuksen avulla pyritään saamaan

lisävalaistusta Turun tuomiokirkossa olleista reliikeistä, muun muassa Pyhän Henrikin väärtinälusta.

Valtionarkeologi Juhani Rinne tutki reliikkejä 1920-30-luvuilla. Rinne julkaisi tutkimustuloksiaan professori Yrjö Kajavan kanssa julkaisemassaan kirjassa "Pyhä Henrik, piispa ja marttyri". Turun seurakuntayhtymä ja Pyhän

Henrikin katedraaliseurakunta toivovat nykyaikaisten tutkimusmenetelmien tuovan uutta tietoa reliikeistä. Museovirasto selvittää tällä hetkellä, minkälaisiin tutkimuksiin voitaisiin ryhtyä.

Piispa Henrikin jäännökset siirrettiin Nousiaisista Turun tuomiokirkkoon vuonna 1300. Autuaan Hemmingin pyhimysarkku, jossa Pyhän

Henrikin väärtinälun palasta säilytettiin, siirrettiin 1893 kirkosta Turun linnaan Turun kaupungin historialliseen museoon. Arkkua palautettiin kirkkoon vuonna 1929, jolloin avattiin Turun tuomiokirkon Tuomiokirkkomuseo.

KATT/www.turunrk.fi

2006 Adventtikeräys – Adventinsamling – Advent Collection

- Sosiaalityöhön kotimaassa ja kodittomien avustamiseen Pietarissa.
- Till förmån för socialarbete i Finland och till stöd för de hemlösa i St Petersburg.
- For domestic social work and for homeless people in St. Petersburg.

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	Sampo 800012-70154504	TILISIIRTO GIRERING Maksu välitetään saajalle vain Suomessa Kotimaan maksujenvälityksen yleisten ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella. Betalningen förmedlas endast till mottagare i Finland enligt Allmänna villkor för inrikes betalningsförmedling och endast till det kontonummer betalaren angivit. Rahankeräyslupa OKU 1560A	
Saaja Mottagare	Suomen Caritas ry Maneesikatu 2a 00170 Helsinki	Adventtikeräys 2006 Adventinsamling 2006 Advent collection 2006	
Maksaja Betalare		Vitenumero Ref. nr	2231
Allekirjoitus Underskrift		Eräpäivä Förfallodag	Euro
Tiliä nro Från konto nr			

SIR

Päven: Vi behöver klausurklostren liksom grönskan i våra städer

Om bönens värde, tystnaden och livet i klausur talade helige fadern vid förra söndagens Angelusbön med anledning av att man på tisdag 21 november firar dagen för klausur, "pro orantibus" som är ägnad åt de religiösa ordnarna och då man talar om Marias presentation i templet. Solen sken vackert och Petersplatsen var som vanligt fylld av människor som väntade på att pävens fönster skulle öppnas för hans sedvanliga hälsning och den gemensamma Angelusbönen.

"De gör oss alla gott, klausurklostren och eremitboningarna", sade Benedikt XVI. "Vi måste tacka Herren för gåvan med alla dessa personer som helt ägnar sig åt Gud med sin bön, tystnaden och deras liv i isolering." "Men" sa Päven, "någon frågar sig förmodligen vilken mening detta har i vår tillvaro med alla dess många fattiga? Vore det inte bättre om de ägnade sin energi åt att hjälpa dom?"

"Varför stänga in sig mellan klostermurarna och hindra att andra får ta del av deras kapacitet och erfarenheter? Kan deras bön verkligen bli effektiv och lösa alla de konkreta problemen som kontinuerligt drabbar mänskligheten?"

"Och ändå", fortsatte Päven, "är inte de som lämnar yrkesliv och viktig karriär få, för att anta de hårda reglerna i ett kloster med klausur."

"Teresa av Avila skrev: 'Todo se pasa, Dios no se muda', och dessa bröder och systrar visar att mitt i vårt dagliga liv med alla dess problem

så är Gud en säker klippa av tro och kärlek, det enda stödet som aldrig vacklar. Och inför detta diffusa behov som många känner, att lämna den dagliga rutinen i storstäderna för platser med tystnad och meditation, erbjuder oss klostren för meditativt liv oaser där människan, som pilgrim på jorden, lättare kan dricka ur det andligas källa och släcka törsten under sin vandring."

"Dessa platser som utåt kan verka utan nytta är istället nödvändiga, liksom grönskan är nödvändig i staden. De gör gott till alla även till dem som inte kommer till dessa kloster eller ens vet att de existerar."

Därför bad päven, att man ser till att ingenting saknas för dem, varken andligt eller materiellt stöd. Efter Angelusbönen påminde han även om trafikens offer och deras familjer. Man firade nämligen i söndags även Europas årsdag för trafikens offer och deras dramatiska verklighet.

Till de engelsktalande pilgrimerna och turisterna gav päven sin speciella hälsning till deltagarna i "Bike for Peace Norway" och han hälsade till alla som stöder Organisationen för andlig musik och konst, Pro Musica e Arte Sacra. Han sade vidare: "I dag är det en speciell dag till minne av alla dem som dött på vägarna detta år. Vi ber för dem och ber Gud för tröstens gåva och frid för deras familjer. Till er alla och era anhöriga Guds välsignelse om fred och glädje."

KATT/RV

Paavi matkustaa Turkkiin

Paavi **Benedictus XVI** tekee apostolisen matkan Turkkiin marraskuun 28. ja joulukuun 1. päivän välisenä aikana.

Tiistaina 28.11. paavi käy Turkin pääkaupungissa Ankarassa presidentti Kemal Atatürkin mausoleumissa. Samana päivänä on myös vastaanotto-seremonia ja kohteliaisuuskäynti tasavallan presidentin **Ahmet Neczet Sezerin** sekä tapaaminen pääministeri **Erdoganin** kanssa. Paavi tapaa myös valtion uskonnollisten asioiden hoitajan sekä diplomaattikunnan edustajia.

Keskiviikkona 29.11. paavi käy Efesoskessa ja viettää siellä messun. Hänellä on myös Istanbulissa yksityinen tapaa-

minen Konstantinopolin eku-meenisen patriarkan **Bartolomeos I:n** kanssa.

Torstaina 30.11. vietetään Istanbulissa Pyhän Georgioksen patriarkaattikirkossa jumalallinen liturgia. Samana päivänä paavi käy myös Hagia Sofian museossa ja osallistuu rukoustilaisuuteen Armenian apostolisen kirkon katedraalissa sekä tapaa patriarkka **Mesrob II:n**. Paavi tapaa myös syyrialais-ortodoksisen patriarkan sekä Turkin päärabbin. Paavi osallistuu illalliseen Turkin katolisen piispainkokouksen kanssa.

Perjantaina 1.12. paavi viettää messun Pyhän Hengen katedraalissa ja palaa Roomaan.

Turkin-matkan edellä paavi tapasi Kyproksen presidentin **Tassos Papadopoulosen** Vatikaanissa. Keskustelussa käsiteltiin Euroopan integraatiota ja katolilaisten uskonnonvapautta. Kaksikymmentä minuuttia kestäneessä tapaamisessa huomio keskittyi erityisesti niihin olosuhteisiin, joissa eri kristilliset yhteisöt toimivat Kyproksessa. Pyhä istuin ilmaisi olevansa tyytyväinen katolilaisten nauttimaan uskonnonvapautteen. Huomion kohteena oli myös Euroopan integraatio ja erityisesti kulttuurien ja uskontojen välinen vuoropuhelu.

KATT/RV

Turkki pähkinäkuoressa

Turkissa on asukkaita vähän yli 72 miljoonaa.

Katolilaisia on 32 000.

Maassa on

6 katolista piispa,
68 pappia,
4 diakonia,
12 veljeä ja
86 sisarta.

Seurakuntia on 47 ja muita pastoraalikeskuksia 47.

Kirkolla on 12 esikoulua ja ala-astetta, joita käy 712 lasta.

Peruskouluja on 10 ja niissä opiskelee 4124 oppilasta.

(RV)

Vihkiytymisrukous Kristuksen kuninkuuden juhlena

Rakas Jeesus, ihmissuvun Lunastaja, katso meidän puoleemme, jotka nöyrästi kumarrumme sinun alttarisi eteen. Sinun omiasi me olemme ja tahdomme olla, mutta jotta olisimme vielä lujemmin liitetyt sinuun, me vihkiydymme tänä päivänä sinun pyhälle sydämellesi. Monet eivät koskaan ole tunteneet sinua, monet ovat ylenkatsooneet käskyjäsi ja hylänneet sinut. Armahda heitä kaikkia. laupias Jeesus, ja vedä heidät pyhän sydämesi puoleen.

Herra, ole niiden uskovien kuningas, jotka eivät ole koskaan loitonneet sinusta; mutta myös tuhlaajapoikien, jotka ovat jättäneet sinut: saata heidät pian palaamaan Isän kotiin, jotta he eivät näänny kurjuuteen ja nälkään. Ole niiden kuningas, joita harhaoppi pitää eksyksissä ja epäsopu erossa; kutsu heidätkin takaisin totuuden valkamaan ja uskon ykseyteen, jotta pian olisi yksi lammasmaa ja yksi paimen.

Herra, anna kirkollesi turvallinen ja horjumaton vapaus; anna kaikille kansoille rauha; saata maailman kaikista ääristä kuulumaan yksi ääni: Ylistys olkoon jumalalliselle sydämelle, jonka kautta meille on tullut autuus: Hänelle kunnia ja ylistys iankaikkisesti. Aamen.

Guds helighet

Du är den Helige, o Gud. Du är den levande hemligheten. Allting är format som din helighets avglans; och allt som har mening och värde är såsom ett återsken av ditt ljus. Så är du den sannskyldigt Närvarande och Uppenbare. Och ändå är du dold, ty vår blick är beslöjad och vårt hjärta förvirrat. Du försvinner för våra ögon, och ditt ljus blir otillgängligt, så att vi ej kan följa det. Du undandrar dig våra tankar, och till allt som vi förmår säga om dig svarar du: Detta är jag inte.

Men vi anar dig överallt, o Herre. I dig är svaret på alla frågor. Du är oss mera förtrogen än våra närmaste. Och när du vidrör våra hjärtan, förnimmer de: blott genom dig får de sanningen.

Du är den Helige, o Gud. Renhet och godhet och rättfärdighet och ädelmod är namn, som utsäger ditt väsen. Intet orent kommer i din närhet. På det onda svarar din vrede, och det är en hemlighet i din storsinhet, att den onda gärningen ej förintar den som begär den .

Ur Romano Guardinis bok: Från teologi till bön.

“Jos sinun pitäisi nähdä jotakin, mikä on selvästi syntiä tai väärin, taita ruusu siitä piikistä. Toisin sanoen, ojenna nämä asiat minulle pyhällä myötätunnolla. Mitä tulee johonkin loukkaukseen sinua itseäsi vastaan, ajattele että minun tahtoni sallii sen koetellakseen hyvettä sinussa ja minun muissa palvelijoisani. Ja oletta että loukkaaja tekee sellaisen asian minun valtuuttamanani välineenä. Sillä usein sellaisen henkilön tarkoitus on hyvä; ei ole ketään, joka pystyisi tuomitsemaan salatua sydäntä.”

Pyhä Katariina Sienalainen: Dialogi, 100

Sunnuntait ja juhlapyhät

26.11. kirkkovuoden 34. sunnuntai, KRISTUS, KAIKKEUDEN KUNINGAS, juhlapyhä (II)
1L Dan. 7: 13-14 – Ps. 93: 1ab, 1c-2, 5. Ks 1a
2L Ilm. 1: 5-8 – Ev. Joh. 18: 33b-37

KIRKKOVUOSI 2006-2007

*Sunnuntait: vuosi C
Lukukappaleiden sarja: I*

3.12. ADVENTIN 1. SUNNUNTAI (I)
1L Jer.33:14-16 – Ps. 25: 4-5ab, 8-9, 10+14. - 1b
2L 1. Tess. 3:12-4:2 – Ev. Luuk. 21: 25-28, 34-36

8.12. pe AUTUAAN NEITSYT MARIAN PERISYNNITÖN SIKIÄMINEN, juhlapyhä, velvoittava
1L 1. Moos. 3:9-15,20 – Ps. 98: 1, 2-3ab, 3cd-4. Ks 1a
2L Ef. 1: 3-6, 11-12 – Ev. Luuk. 1: 26-38

10.12. ADVENTIN 2. SUNNUNTAI (II)
Bar. 5:1-9 – Ps. 126: 1-2ab, 2cd-3, 4-5, 6. - 3
2L Fil.1:4-6, 8-11 – Ev. Luuk. 3:1-6

17.12. ADVENTIN 3. SUNNUNTAI (III)
1L Sef. 3:14-17 – Jes. 12: 2-3, 4bcd, 5-6. - 6
2L Fil. 4:4-7 – Ev. Luuk. 3:10-18

Rukouksen apostolaatti

Marraskuu

Rukoilemme, että terroristin kaikki muodot loppuisivat kaikkialla maailmassa.

Rukoilemme, että uskovien ponnistelut yhteiskunnan terveiden voimien kanssa auttaisivat rikkomiaan ne uudet ja vanhat kahleet, jotka estävät Afrikan kehitystä.

Joulukuu

Rukoilemme, että lempeä ja nöyrä Kristus inspiroisi eri maiden vallanpitäjiä käyttämään valtaansa viisaasti ja vastuullisesti.

Rukoilemme, että lähetystyöntekijät kaikkialla maailmassa eläisivät ja toteuttaisivat kutsumustaan iloiten ja innostuneesti ja seuraisivat Kristusta uskollisesti.

Böne- apostolatet

November

Vi ber, att alla former av terrorism upphör i alla delar av världen.

Vi ber, att nya och gamla läsningsar som hindrar utvecklingen i Afrika må öppnas upp genom de troendes ansträngningar i samverkan med de levande krafterna i samhället.

December

Vi ber, att Kristus, undergiven och med ödmjukt hjärta, må inspirera de ansvariga i olika länder att använda sin makt vist och ansvarsfullt.

Vi ber, att missionärer i alla delar av världen lever och förverkliga sin kallelse med glädje och entusiasm, och troget följer Kristus i hans fotspår.

Vatikaanin toinen kirkolliskokous 40 vuotta

Katolinen kirkko ja kristittyjen ykseys – dekreetti Unitatis redintegratio

Tämän dekreetin luonnoksen valmisti paavillinen Kristittyjen ykseyden edistämisen sihteeristö. Ensimmäinen käsiteltä samassa yhteydessä myös kirkon suhdetta ei-kristillisiin uskontoihin ja uskonnonvapautta, mutta nämä aiheet saivat kumpikin oman dokumentin. Siitä voi päätellä, että kirkolliskokous halusi antaa ekumenialle eli kirkon suhteelle muihin kristillisiin kirkkoihin ja yhteisöihin asianmukaisesti oman tarkan aseman. Lopputuloksena 21.11.1964 äänesti 2137 kaikista 2148 konsiili-isästä tekstin puolesta, ja paavi itse vielä lisäsi 19 muutosta. Ennen kuin käsiteltäen itse ekumeniadekreettiä, mainittakoon lyhyesti joitakin sen jälkeisen kehityksen tapahtumia.

Epäilemättä eri tunnustuksiin kuuluvien kristittyjen suhteet ovat parantuneet huomattavasti viime vuosikymmeninä, ja konsiilin vaikutus oli tärkeä tekijä siinä. Tällä hetkellä on keskustelua melkein kaikkien suurimpien kristillisten yhteisöjen välillä, ja on saatu paljon tuloksia koko maailmassa. Riittäköön mainita ”Balamandin dokumentti” vuodelta 1993, jossa sovittiin Libanonin katolisen ja ortodoksisen pappien ekumeenisesta koulutuksesta ja siitä, että välitetään huolellisesti toisen osapuolen loukkauksista ja että yhdessä kunnioitetaan kaikkia niitä kristittyjä,

jotka ovat kärsineet vainosta. Toinen tärkeä tapahtuma oli katolisen kirkon ja Luterilaisen maailmanliiton yhteinen julistus vanhurskauttamisopista 30. lokakuuta 1999 Saksan Augsburgissa.

On totta, että ensi-ihastus konsiilin jälkeen on mennyt ohi. On mennyt toive siitä, että kristillisten yhteisöjen väliset erot häviäisivät suhteellisen helposti. Koimme että edistyminen ekumenian tiellä toteutuu vaikeasti ja hitaasti. Mutta emme oikeastaan ole kriisissä, vaan kristityt ovat kypsyneet: huomaamaan selkeämmin, mikä on yhteistä ja mikä ei ole. On leviämässä se vakuumus, että ekumenia ei ole joidenkin erikoistuneiden teologioiden harrastusta, vaan että se on kaikkien kristittyjen velvollisuus. Sen todistaa se, että melkein kaikkialla maailmassa, missä on kristittyjä, järjestetään joka vuosi 18.-25. tammikuuta rukousviikko kristittyjen ykseyden puolesta. Monesti myös työskennellään yhdessä eettisissä kysymyksissä yhteiskunnan hyväksi. Padovassa syntyi vähän aikaa sitten yhdistys, jossa kristityt työskentelevät niiden henkilöiden kristillisen koulutuksen hyväksi, jotka toimivat sirkuksen ja huvittelupaikkojen parissa. Tämän yhdistyksen tavoite on katolisten, ortodoksisen ja luterilaisten kristittyjen suhteiden parantaminen ja evankeli-

oinnin edistäminen sirkuksen ja teatterin piirissä.

On tärkeää ottaa huomioon, että ekumenia ei tarkoita vain muista kristillisistä yhteisöistä kiinnostumista ja yritystä ymmärtää heitä, vaan samalla tulee pitää huolta omasta kirkosta. Jokaisen kristityn pitää kysyä itsestään: Miten minä todistan Kristuksesta muiden ihmisten edessä? Jos Jumalan armahtavainen rakkaus ei näy jonkun kristityn käyttäytymisessä, tuskin joku löytää uskon tällaisen kristityn kautta. Miten voi katolilainen sanoa, että omassa kirkossa löytyy totuuksien ja arvojen täyteys, jos hän ei samalla pyri ottamaan vastaan näitä totuuksia ja toteuttamaan näitä arvoja? Tai miten joku voi puhua vakuuttavasti ”armonvälineiden täyteydestä”, jos kukaan hänen ympärillään oleva ei koe tämän ihmisen kautta pelastuksen iloa? Evankeliumit todistavat siitä, että Jeesuksen seurassa kaikki tunsivat itsensä hyväksytyiksi ja ymmärretyiksi. He voivat jättää kuormansa, levätä ja saada takaisin elämänilonsa. Se, että joku pyrkii elämään mahdollisimman täydellisesti Jeesuksen evankeliumin mukaan, aina on puoleensa vetävää ja tukee ihmisten välistä ykseyttä. Toisin sanoen, aito ekumenia ei ole mahdollista ilman omaa sisäistä kääntymystä.

Siitä käy ilmi, että ekumenia ei ole ensisijaisesti oppi-keskustelujen ja pastoraalisen yhteistyön kysymys, vaikka tämäkin on tärkeää, vaan rukouksen ja rakkauden asia. Augustinus loi kuuluisan sanonnan, että ”ylpeys synnyttää jakaantumista, kun taas rakkaus on ykseyden äiti”.

Konsiilin dekreetistä voi helposti tehdä yhteenvedon. ”Yksi ja ainoa ... on Herramme Kristuksen perustama kirkko; kuitenkin useat kristilliset yhteisöt esiintyvät ihmisten edessä Jeesuksen Kristuksen todellisinä perillisinä.” (nro.1,1). ”Tämä jakautunei-

suus on ilmeisessä ristiriidassa Kristuksen tahdon kanssa, se on maailmalle pahennukseksi ja vahingoittaa evankeliumin kaikille luoduille julistamisen pyhää asiaa.”(1,1). Pyhän Hengen vaikutuksesta on syntynyt kaikkialla yhä voimakkaampaa yhteyden kaipuuta, ei pelkästään yksityishenkilöiden tasolla, vaan myös yhteisöjen tasolla, joissa nämä yksityiset ihmiset ”ovat kuulleet evankeliumin ja joita he nimittävät kirkokseen ja Jumalan kirkoksi. Melkein kaikki kaipaavat,

1) Jumalan kirkon olemassaolo aluksi ja nykyään, sen ykseys ja ainutkertaisuus

Lähtökohta on kirkon ykseys, joka syntyy Jumalan Sanan ihmiseksi tulemisesta, sen rukouksesta ykseyden puolesta ja rakkauden käskystä. Kirkon ykseys on myös eukaristian sekä Pyhän Hengen tulemisen seuraus.

Toisin sanoen, Jumalan antama kirkon ykseys syntyy sekä

Kirkolliskokouksessa esitetyt ekumenian periaatteet

- 1) Kristuksen kirkko on katolisessa kirkossa (LG 8) täydellisesti.
- 2) Katolisen kirkon näkyvien rajojen ulkopuolella on todellisia Pyhän Hengen sisäisiä lahjoja ja näkyviä aineksia.
- 3) Tämän johdosta nämä kristilliset yhteisöt ovat todellisia pelastuksen apuvälineitä, nimittäin juuri siinä määrin kuin näissä yhteisöissä on Kristuksen kirkon pelastuksen apuvälineitä.
- 4) Kuitenkin näiltä yhteisöiltä puuttuu pelastusapuvälineiden täydellisyys. He eivät myöskään ole täydellisessä näkyvässä yhteydessä Kristuksen kirkkoon.
- 5) Joka tapauksessa sanalla ”kristitty” on erittäin positiivinen arvo, koska kaste ja usko Kristukseen ovat täydellisen ykseyden osia.

vaikkakin eri tavoin yhtä ainoata ja näkyvää Jumalan Kirkkoa, joka on todella yleismaailmallinen ja joka on lähetetty koko maailmaan.” (1,1).

Ekumenian katoliset periaatteet syntyvät katolisen kirkon itseymmärryksestä ja ne keskittyvät kolmeen asiaan:

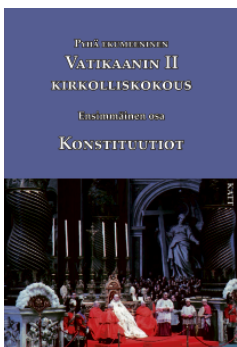
- 1) Jumalan kirkon olemassaolo aluksi ja nykyään, sen ykseys ja ainutkertaisuus
- 2) Muiden kristillisten yhteisöjen teologinen käsittäminen
- 3) Ekumenia edellä mainittujen periaatteiden mukaan

Tämän lyhyen yhteenvedon jälkeen on syytä käsitellä mainittua kolmea aihetta jonkin verran tarkemmin.

näkyttömistä juurista (Pyhä Henki, joka yhdistää uskovat Kristukseen ja tämän kautta Jumalaan Isään) että näkyvissä olevista juurista eli saman uskon tunnustamisesta, samojen sakramenttien toimittamisesta ja apostolisesta palveluvirasta. Se, että kirkon ykseys syntyy ennen kaikkea itse Jumalan ykseydestä, on erittäin tärkeää, koska se antaa ymmärtää, että kirkko ei voi koostua eri osista tai kirkoista. Jos jokin osa jakaantuu Kristuksen perustamasta kirkosta, se mitä jää, ei ole enää osa kirkkoa, vaikka siinä säily osittain se, mikä kirkossa on täydellisenä. (UR 2)

Kahdentoista kollegio on saanut apostolisen palveluviran. Tämän kollegion keskuudessa Pietarilla on erityisasema. Pietarin virka on

Vatikaanin II kirkolliskokous

KONSTITUUTTIOT

Kirkolliskokouksen tärkeät konstituutiot vihdoin yksissä kansissa. Tätä kirjaa seuraa ensi vuonna konsiilin muiden tekstien, myös ennen suomeksi julkaisemattomien, kokoelma. Yli 400 sivua.

Hinta Katolisesta tiedotuskeskuksesta noudettuna 20 euroa, mahdolliset postituskulut 6 euroa.

Kristittyjen ykseyden edistäminen on yksi paavi Benedictuksen tärkeimmistä tavoitteista. Yllä kuva ekumeenisesta rukouhetkestä Baijerin vierailulta.

nimenomaan kirkon ykseyttä palveleva virka. Jos otetaan huomioon nykytilanne, kaikkien kristittyjen ykseys on jo osittain taattu, koska katoliset kristityt ovat jo yhdessä. "Ei tarvitse aloittaa nollassa." Kaikki nämä toteamukset katsovat kirkkoa kokonaisuutena, jossa hallitsevat hengelliset siteet (usko, toivo, rakkaus) ja näkyvissä olevat siteet (uskontunnustus, sakramentit, apostolinen palveluvirka).

"Jo alkuajoista lähtien yhden ja jakamattoman kirkon piirissä on esiintynyt repeytymiä. ... Myöhemmin vuosikautena on syntynyt laajempia erimielisyyksiä, ja huomattavan suuria ryhmiä on irtaantunut katolisen kirkon täydestä yhteydestä, jolloin syyllisiä jakautumiseen ovat useinkin olleet molempien riitapuolten edustajat. Niitä nykyään eläviä ihmisiä, jotka ovat syntyneet tällaisten yhteisöjen piiriin ja siellä oppineet uskomaan Kristukseen, ei kuitenkaan voida syyttää jakautumisen synnistä. ... Ne jotka uskovat Kristukseen ja ovat saaneet pätevästi kasteen, ovat näet tietyllä tavalla yhteydessä katoliseen

kirkkoon, vaikkakaan tämä yhteys ei ole täydellistä. Näiden kristittyjen ja katolisen kirkon välillä esiintyy todella lukuisia erimielisyyksiä, jotka koskevat oppikysymyksiä ja toisinaan myös kristillisen elämän järjestystä ja kirkon rakennetta."

Toisaalta "saattaa esiintyä myös katolisen kirkon näkyvien rajojen ulkopuolella ... kirjoitettu Jumalan sana, armon elämä, usko, toivo ja rakkaus sekä muita Pyhän Hengen sisäisiä lahjoja ja näkyviä aineksia. Kaikki tämä, mikä saa alkunsa Kristuksesta ja johtaa häneen, kuuluu täydellä oikeudella Kristuksen ainoaan kirkkoon." (UR 3)

2) Muiden kristillisten yhteisöjen teologinen käsittäminen

Tämän teologisen käsittämisen ydinsanat ovat yhtäältä täydellisyys ja toisaalta osallisuus. Nämä kaksi käsitettä ovat paljon asiallisempia kuin pelkkä puhe "jakaantumisesta". Ne ovat todella ekumeenian ydin. Ekumeniadekreetti omistaa kolmannen lukunsa

muiden kristillisten yhteisöjen käsittelylle, mitä tässä ei voi tarkastella syvemmin. Mainittakoon vain, että tähän asti sanotun perusteella ekumeenian katoliset periaatteet ovat seuraavat:

- 1) Kristuksen kirkko on katolisessa kirkossa (LG 8) täydellisesti.
- 2) Katolisen kirkon näkyvien rajojen ulkopuolella on todellisia Pyhän Hengen sisäisiä lahjoja ja näkyviä aineksia.
- 3) Tämän johdosta nämä kristilliset yhteisöt ovat todellisia pelastuksen apuvälineitä, nimittäin juuri siinä määrin kuin näissä yhteisöissä on Kristuksen kirkon pelastuksen apuvälineitä.
- 4) Kuitenkin näiltä yhteisöiltä puuttuu pelastusapuvälineiden täydellisyys. He eivät myöskään ole täydellisessä näkyvässä yhteydessä Kristuksen kirkkoon.
- 5) Joka tapauksessa sanalla "kristitty" on erittäin positiivinen arvo, koska kaste ja usko Kristukseen ovat täydellisen ykseyden osia.

3) Ekumenia edellä mainittujen periaatteiden mukaan

Ekumeniadekreetti omistaa toisen luvun käytännön ekumeeniselle työlle. Se ei ole erikoistuneiden kristittyjen harrastustehtävä. Konsiili kehottaa kaikkia katolilaisia osallistumaan ekumeeniseen työhön. Ensiksi mainitaan "yritykset välttää sellaisia sanoja, arvosteluja ja tekoja, jotka eronneisiin veljiimme nähden eivät vastaa totuutta ja oikeutta ja jotka siten vaikeuttavat suhteitamme heihin." On itsestään selvää, että tämä koskee molempia osapuolia.

Sen lisäksi on käytävä asian tuntijoiden teologista dialogia. Rehellisyyden nimissä on tärkeää, että "katolisen uskon ilmaisemis- ja esittämistavan ei suinkaan pidä muodostua esteeksi dialogille veljien kanssa. Oppi tulee ehdottomasti esittää selkeästi ja kokonaisena". (UR 11) Täytyy puhua yhtä vapaasti yhdistävistä aiheista kuin erottavista.

Mainittakoon lopuksi ajatus, joka sai Johannes Paava-

li II:n kiertokirjeessä paljon enemmän tilaa kuin konsiilin ekumeniadekreetissä. Kyse on siitä, että vain se, joka harjoittaa sitä, mistä hän puhuu, ymmärtää sitä todella. Esimerkiksi urheilija voi puhua urheilusta tai opettaa urheilua hyvin vain, jos hän harjoittaa urheilua. Kristitty tuntee omat uskonopit hyvin vain, jos hän on syvästi vakuuttunut siitä, että hän ei näe muuta rehellistä mahdollisuutta kuin elää niiden mukaisesti. Muuten hän osoittaisi perättömäksi sen, mitä hän julistaa sanoiltaan.

Rudolf Larenz

Monsignore Larenzin alustus pastoraalineuvoston kokouksessa 2.9.2006. Kirkolliskokouksen julistuksen ja dekreetin julkaistaan yhtenä kirjana ensi vuonna.

Vakio-ohjelma

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@catholic.fi. Kotisivu henrik.catholic.fi.

La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu; su 9.45 missa latina (1. ja 3. su engl; 2. su ranska; 4. su esp; 5. su engl) 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja tai perhemessu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe, messu 18.00; ti, to messu 7.30. Ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja sopimuksen mukaan.

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@catholic.fi. Kotisivu maria.catholic.fi.

La 18.00 aattomessu; su 10.00 päämessu suomeksi, kirkkokahvit; su 11.30 messu (1. su ruotsi; 2. su englantia; 3. su vietnami, 4. su englantia; 5. su saksa), kirkkokahvit; 18.00 iltamessu. Ma 13.30 messu; ti, to, pe 18.00 iltamessu; ke 7.30 aamumessu. Ti 17.30 ruusukkorukous; to ja kk 1. pe 18.30 adoraatio, pe 17.40 vesper. Rippitilaisuus ti ja la 17.30-18.00 tai sopimuksen mukaan.

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@catholic.fi. Kotisivu birgitta.catholic.fi.

Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 18.30 iltamessu englanniksi tai latinaksi/Mass in English or Latin. Ma, ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.30 iltamessu. To 18.00 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@catholic.fi. Kotisivu olavi.catholic.fi.

Su 10.30 päämessu. Ke 18.00 iltamessu. Tiedot muiden arkipäivien messuista puhelimitse ja kirkon ovelta. Rippitilaisuus sopimuksen mukaan. Messut Jyväskylän kirkossa yleensä/daily Masses in Finnish generally: ma/Mon 18.00 (sisarten kappelissa/in sisters' Chapel), ti/Tue 7.00, ke/Wed 18.00, to/Thu 7.00, pe/Fri 7.00, la/Sat 18.00. Seuratkaa poikkeukset kirkon ilmoitustaululta. (Please check the schedule on the information board or at: olavi.catholic.fi).

TAMPERE

Pyhän Ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@catholic.fi. Kotisivu risti.catholic.fi.

Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 18.00 iltamessu englanniksi/Mass in English. Ke 17.40 iltarukous, pe 18.30 adoraatio. La messu kysy papilta. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@catholic.fi. Pankkiyhteys: Sampo 800015-1888441.

Su 11.00 (1., 2. ja 5. su) tai 18.00 (3. ja 4. su) päämessu kirkossa, to 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. pe messu ja adoraatio klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh. ja fax 08-347834. Isä Paolon gsm 041-5731595. Sähköposti perhe@catholic.fi. Kotisivut perhe.catholic.fi

Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, to, pe 17.00 iltamessu. Ke, la 19.30 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30 - 18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.

HELSINKI

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

25.11. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
26.11. su kirkkovuoden 34. sunnuntai, Kristus, Kaikkeuden Kuninkaan juhla: 9.45 lat/esp, 11.00 päämessu, Caritaksen myyjäiset seurakuntatalissa, 12.30 messu venäjäksi, 16.00 messu Tikkurilassa, 18.00 iltamessu
27.11. ma 18.30 nuortenilta seurakuntatalissa
29.11. ke 16.30 apologetiikan opintopiiri seurakuntatalissa
30.11. to 18.00 Catholic Students' Club: ruusukko ja messu
2.12. la 9.45 uskonnonopetus ranskaksi (11.00 messu), 15.00-17.30 uskonnonopetus vahvistuksen sakramenttia varten, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
3.12. su adventin 1. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 12.30 messu italiaksi, 12.30-14.00 uskonnonopetus ensikommuniota varten lastentarhassa, 16.00 messu puolaksi, 18.00 iltamessu
4.12. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntatalissa
5.12. ti 10.30-12.30 äiti-lapsipiiri seurakuntatalissa, 16.00-18.00 uskonnonopetus vahvistuksen sakramenttia varten seurakuntatalissa
6.12. ti 11.00 itsenäisyyspäivän messu
8.12. pe 9.30 koululaisten adventtimessu
9.12. la 9.45 uskonnonopetus ranskaksi (11.00 messu), 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
10.12. su adventin 2. sunnuntai: 9.45 lat/ranska, 11.00 päämessu, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu
12.12. ti 19.30 joulukonsertti kirkossa
13.12. ke 16.30 apologetiikan opintopiiri seurakuntatalissa
18.12. to 18.00 Catholic Students' Club: ruusukko ja messu
16.12. la 10.00-13.00 lastentarhan joulujuhla seurakuntatalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
17.12. su adventin 3. sunnuntai: 9.45 lat/engl, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi, 16.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu

----- Diaspora -----
Porvoo: 17.12. su 16.00
Tikkurila: 26.11. su 16.00

Pyhän Marian seurakunta

25.11. la 18.00 aattomessu
26.11. su Kristus, Kaikkeuden Kuningas: 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu englanniksi/Mass in English, 15.00 messu Karjaalla, 18.00 iltamessu
27.11. ma Ei messua!
1.12. pe Pyhän sydämen perjentai: 18.00 iltamessu ja adoraatio
2.12. la 18.00 aattomessu
3.12. su adventin 1. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, Teresa-yhdistyksen joulumyyjäiset seurakuntatalissa, 11.30 messu ruotsiksi/mässä på svenska, 18.00 iltamessu
6.12. ke itsenäisyyspäivä: 10.00 messu isänmaan puolesta
8.12. pe Autuaan Neitsyt Marian perisynitön sikiäminen: 17.30 vesper, 18.00 messu
9.12. la 9.30 mässä och lördagskursen, 10.00 lauantaikurssi ja 11.00 messu, 18.00 aattomessu
10.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 iltamessu
11.12. ma Guadalupen Neitsyt Marian juhla: 18.00 messu espanjaksi
12.12. ti 9.30 koululaismessu
16.12. la 18.00 aattomessu
17.12. su adventin 3. sunnuntai: 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietna-

miksi, 18.00 iltamessu

----- Diaspora -----
26.11. su 15.00 messu Karjaalla

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

26.11. su Kristus, Kaikkeuden Kuninkaan juhla: 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
1.12. pe 17.00 katekeesi Porissa, 18.00 messu Porissa
2.12. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
3.12. su adventin 1. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.30 messu latinaksi
5.12. ti 19.00 miestenpiiri
6.12. ke 10.30 messu isänmaan puolesta
9.12. la 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu
10.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English
12.12. ti 19.00 teologinen opintopiiri
16.12. la 10.00 messu Ahvenanmaalla
17.12. su adventin 3. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.30 Mass in English

----- Diaspora -----
Pori: 1.12. pe 17.00 katekeesi, 18.00 messu
Ahvenanmaa: 16.12. la 10.00 messu

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

25.11. la 9.45 uskonnonopetus Savonlinnassa, 11.00 messu Savonlinnassa, 18.00 English Mass
26.11. su kirkkovuoden 34. sunnuntai, Kristus, Kaikkeuden Kuningas: 10.30 päämessu, 16.00 messu Kuopiossa
27.11. ma 7.00 messu, SCJ-pappien kokous
1.12. pe 18.00 messu Kiteellä
2.12. la 9.45 uskonnonopetus Joensuussa, 11.00 messu Joensuussa, 16.00 messu Varkaudessa, 18.00 Mass in English
3.12. su adventin 1. sunnuntai: 9.45 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 16.00 messu Mikkelissä
6.12. ti 10.30 messu isänmaan puolesta
8.12. pe Autuaan Neitsyt Marian perisynitön sikiäminen, velvoittava juhlapyhä: 18.00 messu
9.12. la 9.00 lauantaikurssi, 12.15 messu, 18.00 Mass in English
10.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.30 päämessu, messun jälkeen adventtimyyjäiset
16.12. la 11.00 messu Savonlinnassa, 18.00 Mass in English
17.12. su adventin 3. sunnuntai: 10.30 piispanmessu, 16.00 messu Kuopiossa
18.12. ma Huom. päivä! 14.00 Seniorien kokous

----- Diaspora -----
Kitee (ev.-lut. kirkko, Savikontie 5): 1.12. pe 18.00 messu
Joensuu (ort. kirkon srk.-sali, Kirkkokatu 32): 2.12. la 11.00 messu, 9.45 uskonnonopetus
Varkaus (ort. kirkko, Taipaleentie 26): 2.12. la 16.00 messu
Mikkeli (ev.-lut. tuomiokirkon krypta, Savilahdenkatu 20): 3.12. su 16.00 messu
Savonlinna (ort. rukoushuone, Erkonkatu 11): 16.12. la 11.00 messu, 9.45 uskonnonopetus
Kuopio (ort. tuomiokirkon srk.-sali, Snellmaninkatu 8): 26.11., 17.12. su 16.00 messu

Lasten uskonnonopetus Jyväskylässä syksyllä 2006: 9.12.

Seniorit: 18.12.

Toisena adventtisunnuntaina messun jälkeen adventtimyyjäiset. Tervetuloa!

Sunnuntaina 17.12. tervetuloa messuun, jonka viettää piispa Józef Wróbel SCJ.

On Sunday 17.12. welcome to the Mass celebrated by Bishop Józef Wróbel SCJ.

Seniorien kokous joulukuussa 18.12.2006 klo 14.00. poikkeuksellisesti MAANANTAINA. Vietämme sen pikkujoulun merkeissä. Klo 15.00 lastennäytelmä seurakuntasalissa.

Joulumessut diasporassa: Tarkemat päivämäärät ja ajat ilmoitetaan seuraavassa Fides-lehden numerossa.

TAMPERE

Pyhän Ristin seurakunta

25.11. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemes-su
26.11. su Kristus, Kaikkeuden Kuningaan juhla: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
2.12. la 10.00 messu ja katekeesi nuorille
3.12. su adventin 1. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
6.12. ke 10.30 messu isänmaan puolesta
9.12. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu, 14.40 perhejuhla
10.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
17.12. su adventin 3. sunnuntai: 10.30 päämessu, 14.00 messu puolaksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

----- Diaspora -----

Hämeenlinna (Matti Alangon katu 11): 3.12. su 15.00
Kokkola (Kataarinankatu 3): 25.11. la 16.00 (Oravankatu 29): Messun päivämäärä ilmoitetaan pari viikkoa aiemmin.
Kristiinankaupunki: Messu vietetään yksityisessä kodissa - lisää tietoja kirkkoheralta.
Kurikka (yksityisessä kodissa, osoite kirkkoherralta): 9.12. la 18.30, 25.12. ma 17.00
Lapua (yksityisessä kodissa, osoite kirkkoherralta): 9.12. la 9.00, 26.12. ti 9.00
Pietarsaari (Kappelitie 5): 9.12. la 12.00, 26.12. ti 12.00
Vaasa (Koulukatu 45): 9.12 klo 16.00, 26.12 ti 16.00

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

26.11. su Kristus, Kaikkeuden Kuningas: 18.00 messu
30.11. to 18.00 iltamessu
1.12. pe kuukauden 1. perjantai: 18.00 messu ja adoraatio
3.12. su adventin 1. sunnuntai: 11.00 messu
7.12. to 18.00 iltamessu
8.12. pe Neitsyt Marian perisynninön sikiäminen, juhlapyhä: 18.00 messu
9.12. la 13.00 perhemessu
10.12. su adventin 2. sunnuntai, Pyhän Ursulan kirkon vihkimisen muistopäivä: 11.00 messu
14.12. to 18.00 iltamessu
17.12. su adventin 3. sunnuntai: 18.00 messu

----- Diaspora -----

Lahti (Ort. kirkon tiloissa): la 2.12., la 3.2. uskonnonopetus 14-16, messu klo 16.00
Huom! 6.1. ei opetusta eikä messua. Tällöin tervetuloa perhejuhlaan Kouvolaan!
Lappeenranta (Ort. kirkossa): su 17.12., su 21.1. messu klo 12.00
Hamina (ev.-lur. seurakuntakeskuksessa, Mannerheimintie 12): su 26.11., su 28.1. messu klo 11.00

Uskonnonopetus Kouvola: 11.11., 9.12., 13.1. la uskonnonopetus 11-13, messu 13.00

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

24.11. pe 17.00 adoraatio
25.11. la 11.00 uskonnonopetus koululaisille
26.11. su kirkkovuoden 34. sunnuntai, Kristus, Kaikkeuden Kuningas: 10.00 Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Raahessa
1.12. pe 17.00 adoraatio
2.12. la 11.00 uskonnonopetus koululaisille
3.12. su adventin 1. sunnuntai: 10.00 Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
4.12. ma 19.00 ekumeeninen sanan juma-lanpalvelus katolisessa kirkossa, Johtaa ev.-lut. piispa Olavi Rimpiläinen, mukana myös metropoliitta Panteleimon ja Ivreen katolinen piispa Arrigo Millio
8.12. pe Autuaan Neitsyt Marian perisynninön sikiäminen, velvoittava juhlapyhä: 17.00 messu
9.12. la 11.00 uskonnonopetus koululaisille
10.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.00 Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Rovaniemellä
15.12. pe 17.00 adoraatio
16.12. la 11.00 uskonnonopetus koululaisille
17.12. su adventin 3. sunnuntai: 10.00 Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa

----- Diaspora -----
Torniossa: 3.12., 17.12., 25.12. su 17.00
Raahessa: 26.11., 24.12. su 17.00
Rovaniemellä: 10.12. su 17.00

TOIMISTOT

Katekeettinen keskus

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. (09) 2416095. Sähköposti katekeesi@catholic.fi.

Katolinen tiedotuskeskus

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-6129470, fax 09-61294770. Sähköposti info@catholic.fi. Kotisivu www.catholic.fi. Avoinna arkisin 10-16.

KESKUKSET

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Puh. 019-335793, fax 019-335892. Sähköposti stel-lamaris@elisinet.fi.
Messut sunnuntaisin klo 10.00 ja keski-
viikkoisin klo 16.00. Muina päivinä messu
on klo 7.30.

Studium Catholicum

Ritarikatu 3b A, 00170 Helsinki. Puh. 09-61206711, fax 09-61206710. Email: kirjasto@studium.fi.

Tulevien uudistus- ja korjaustöiden vuoksi jotkut Studiumin toiminnot jäävät pois lukuvuonna 2006-2007. Kirjasto on auki toistaiseksi. Aukioloajat pysyvät ennallaan: tiistaisin ja torstaisin klo 10-16 ja keskiviikkoisin klo 10-18. Tapahtumista (messu, luento jne.) ilmoitetaan erikseen.

Suomen Caritas

Maneesikatu 2A, 00170 Helsinki. Puh 09-1357998, fax 09-68423140. Sähköposti info@caritas.inet.fi. www.caritasfinland.fi

TAPAHTUMIA

Academicum Catholicum

Ohjelma syyskaudella 2006
Verksamhetsplan för hösten 2006

Ellei muuta mainita, kokous pidetään Studium Catholicumissa, Ritarik. 3b A, Helsinki. Tilaisuudet ovat avoimia kaikille. / I fall annat ej nämns samlas vi i Studium Catholicum, Riddareg. 3b A, Helsingfors. Mötena är öppna för alla.

Torstaina 14.12. klo 18.30 Rakkauten lähetysisaret (Äiti Teresan sisaret) kertovat karitatiivisesta työstään. Esitys toimitaan alustuksena Maallikkoforumille, missä keskustelemme maallikkojen karitatiivisesta vastuusta. Lopuksi nautimme perinteiset joululögit/ Moder Therasas systrar berättar om karitativt arbete och Lekmanforumet diskuterar lekmanens karitativa ansvar. Därefter serveras jullogg.

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass in Latin/English on the following **Thursday** evenings in St. Henry's Cathedral starting at 18.00:

November 30; December 14

— WELCOME! —

Karmeliittamaallikot

Hiljainen rukous (klo 17.00-17.30) ja **vesper** (17.30-17.45) maanantaisin Pyhän Henrikin katedraalin sakramenttikappelissa. Tervetuloa!

Kirjallisuuspiiri

kokoontuu jälleen syksyllä kesätouon jälkeen. Tarjolla monipuolista luettavaa ja rönsyileviä keskusteluita. Kokouspaikka on entinen: Studium catholicum, Ritarikatu 3b A, 3. krs. Kokoonnumme seuraavina torstaiapäivinä klo 18.30:

9.11. Dava Sobel: Galileon tytär
7.12. Jan Guillou: Tie Jerusalemiin
Kaikki kiinnostuneet tervetuloa!

Maallikkofransiskaanit OFS

Kuukausittainen kokouksemme on avoin kaikille kiinnostuneille, joilla on hyvä tahto. Kokouspaikka Pyhän Marian srk-sali, Mäntytie 2, 00270 HELSINKI. Päivä: keskiviikko. Aika kello 17-19. Jokaisen kokouksen alussa on liturgisen vuoden mukainen fransiskaaninen hetkirukous ja info. Ilta päättyy rukouksiin.

Yleisteema: Franciscuksen kanssa kohtuutta Eurooppaa: Rauha ja sovitus Euroopassa

Kokousillat syksyllä 2006

Keskiviikko 15.11. Unkarin pyhän Elisabetin syntymästä kohta 800 vuotta (1207-2007). Juhlinta alkaa jo 17.11.2006 Keskiviikko 13.12. Pyhän Lucian päivä. Viettäämmme valon juhlaa!

Kevät 2007

Tammikuussa emme kokoontu
Keskiviikko 14.2. vuoden ensimmäinen kokousilta

Rakkauten lähetysisaret

Vironkatu 6 A 12, 00170 Helsinki, puh. 09-3403795. Messu perjantaisin klo 18.

Teresa ry

Teresat kokoontuvat pääasiallisesti P. Marian seurakuntasalissa kuukauden 3. tiistai. Ensin vietämme messua klo 18.00. Ruusukorukous alkaa klo 17.30.

Teresa ry on Helsingin katolisten seurakuntien yhteinen yhdistys. Karitatiivisen työn lisäksi katolisen identiteetin vahvistaminen on toiminnassamme tärkeää.

OHJELMA

2.12. Joulumyyjäisten valmistelu klo 10.00-14.00.
3.12. Joulumyyjäiset klo 11.15-14.00.
12.12. Pikkujoulu vietetään yhdessä Maanantaiklubin kanssa. Mukavaa yhdessäoloa syyskauden päätteeksi. Tuothan Pukin konittiin pienen lahjan!

Jäsenmaksun (10 tai 5 euroa) voit vaittommin maksaa kokouksilloissa suoraan rahastonhoitaja Mervi Kurjelle, tällöin kummallekaan ei synny pankkikulua. Halutessasi voit maksaa jäsenmaksun myös pankkiin, tili on 127130-82960, saajana Teresa ry.

ILMOITUKSIA

Äiti-lapsipiiri (HKI)

Pyhän Henrikin seurakuntasalissa kuukauden 1. ja 3. tiistai klo 10.30-12.30. Toiminta ei ole ohjattua, vaan tarkoituksena on antaa vauvojen ja pikkulasten äideille paikka, jossa tutustua ja jutella samassa elämäntilanteessa olevien kanssa lastenhoidon lomassa. (Omat lelut mukaan.) Tervetuloa! Lisätietoa osoitteesta info@catholic.fi.

Come meet other babies, small children and their mothers in St. Henry's parish hall every 1st and 3rd Tuesday of the month, starting on Oct. 3. For more information, please e-mail info@catholic.fi. Welcome!

OSTA KATOLINEN KIRJA LAHJAKSI!

"Euroopan ikoni. Edith Steinin elämä 1891-1942". 255 s., kuvitettu. Kirja kertoo Euroopan suoje-luspyhimyksen, juutalaisyyntisen filosofin ja myöh. karmeliittanun-
nan elämän tarinan taustatietoi-
neen. Tilaukset 13 euroa sis. pak-
kauksen ja postituksen suoraan
kirjailijalta, puh. 050-3410248 tai
kahanpaa@ulc.jyu.fi.

SENIORIT

Joulukuun messu ja ko-
koontuminen on tiistai-
na 19.12. klo 14.00 Pyhän
Henrikin katedraalissa ja
sen jälkeen seurakuntasal-
issa. Tervetuloa!

Seurakuntien ja yhdistysten ilmoitukset seuraavaan lehteen ajalle 24.11.-17.12. on toimitettava viimeistään 10.11. mieluiten sähköpostitse osoitteeseen

info@catholic.fi

Säilytä aina tärkeästä aineistosta kopio itselläsi!

Verbi Dei sono Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.

Yhteys/Contact: Markus Mäkelä 040-7178833.

“Meidän julistuksemme taistelee eräänlaista epämoraalisuutta vastaan...”

Paavi Benedictuksen puheesta Sveitsin piispoille näiden ad limina -vierailun yhteydessä 9.11.2006.

... Usein kuulen sanottavan, että tämän ajan ihmisillä on kaipaus Jumalaa, hengellisyyttä, ja uskontoa kohtaan, ... ja että kirkko myös aletaan nähdä suurena hengellisen kokemuksen talletuspaikkana: se on kuin puu, johon linnut voivat rakentaa pesänsä, vaikka ne haluaisivat taas lentää pois. ... Mutta se, mikä näkyy olevan hyvin vaikeaa ihmisille, on kirkon julistama moraalit. Olen pohtinut tätä jo jonkin aikaa - ja näen yhä selvemmin, että meidän aikanamme on kuin moraalit olisi jaettu kahteen osaan.

Moderni yhteiskunta ei ole yksinkertaisesti ilman moraalit, mutta se on niin sanoakseni “uudestaan löytänyt” ja tunnustaa osaa moralista, jota kirkon julistuksessa viime vuosikymmeninä ja pitemmänkin ajan ehkä ei ole esitetty riittävästi. Näitä ovat suuret teemat rauhasta, väkivallasta, oikeudenmukaisuudesta, köyhien puolustamisesta ja kaiken luodun kunnioittamisesta. Tästä on tullut eettinen kompleksi, jolla poliittisen voiman tavoin on suuri valta ja joka monien mielessä muodostaa uskonnon korvikkeen tai seuraajan.

Uskonnon sijalla, jota pidetään jonakin metafysisenä ja ylimaallisenä - ja ehkä myös henkilökohtaisena asiana - suuret moraalit teemat astuvat esiin oleellisenä todellisuutena, joka antaa arvokkuutta ihmiselle ja johon hän voi sitoutua. ... Tämä moraalit on löydettävissä nuorista ihmisistä ja se kiehtoo heitä, ja he omistautuvat rauhan, väkivallattomuuden, oikeudenmukaisuuden, köyhien ja luomakunnan hyväksi. Nämä ovat todella suuria moraalit teemoja, jotka sitä paitsi kuuluvat myös kirkon traditioon. Mutta menet, joita on kehitetty ratkaisemaan näitä ongelmia, ovat usein hyvin yksipuolisia eivätkä aina uskottavia, mutta emme voi paneutua tähän asiaan nyt. ...

Toinen osa moraalit suutta, joka on usein esitetty politiikassa hyvin ristiriitaisesti, koskee elämää.

Osa tästä on sitoutumista elämän puolesta sikiämisestä kuolemaan saakka; eli sen puolustamista aborttia, eutanasiaa, hyväksikäyttöä ja elämään omavaltaisesti suhtautumista vastaan. Usein on yritetty puolustaa näitä tekoja näennäisesti ylevillä tarkoituksilla tulevien sukupolvien hyväksi ja siten saatu näyttämään moraalit selta elämän omiin käsiin ottaminen tarkoituksella manipuloida sitä.

Mutta toisaalta on olemassa myös tietoisuus siitä, että ihmiselämä on lahja, joka vaatii meiltä kunnioitusta ja rakkautta ensimmäisestä hetkestä viimeiseen saakka, myös kärsiviä, vammaisia ja heikkoja kohtaan.

Avoliitto- ja perhemoraali kuuluu myös tähän yhteyteen. Avoliitto on jatkuvasti marginalisoitu. Tuntemme esimerkkejä joistakin maista, missä lakeja on muutettu niin, että avoliitto ei enää ole miehen ja naisen välinen

liitto vaan kahden henkilön välinen. Tämä ilmeisesti tuhoaa avioliiton olennaisen käsitteen, ja yhteiskunta muuttuu juuristaan lähtien joksikin täysin erilaiseksi.

Tietoisuus siitä, että seksuaalisuus, eros ja avoliitto miehen ja naisen välillä kuuluvat yhteen - “näistä kahdesta tulee yksi liha”, sanotaan Ensimmäisessä Mooseksen kirjassa - tämä tietoisuus on jatkuvasti heikkenevässä. Millainen liitto tahansa näyttää aivan normaalilta, ja tämä kaikki esitetään eräänlaisena ei-diskriminaationa ja ihmiselle kuuluvan vapauden muotona. Tässä yhteydessä avioliiton purkamattomuus on luonnollisesti muuttunut melkein utopistiseksi ajatukseksi, joka näyttää hylätyltä, sen ovat myös hylänneet monet julkisuuden ihmiset. Tällä tavalla itse perhe häviää asteittain näkyvistä.

Tietysti on monenlaisia selityksiä levottomuutta herättävälle syntyvyyksilukujen laskulle, mutta ratkaisevaa roolia siinä näyttää halu omistaa elämänsä oman itsensä hyväksi ja luottamuksen puute tulevaisuutta kohtaan sekä vakuuttuminen siitä, että on melkein mahdotonta perustaa perhettä pysyväksi yhteisöksi, jossa uusi sukupolvi voi kasvaa.

Näissä asioissa meidän julistuksemme siksi törmää yhteen yhteiskunnassa vaikuttavien vastakkaisen näkemysten kanssa, eräänlaisen moraalit suuden vastaisuuden kanssa, joka perustuu vapauskäsitteeseen, jolla tarkoitetaan kykyä valita itsenäisesti ja ilman ennalta määriteltyjä suuntaviivoja, ei-diskriminaatiota, ja sen tähden minkä tahansa mahdollisuuden hyväksymistä, joka pitää itseään eettisesti oikeana oman auktoriteettinsa nojalla.

Mutta toisenlainenkaan tietoisuus ei ole hävinnyt. Se on olemassa, ja minusta tuntuu, että meidän pitäisi ponnistella yhdistämällä nämä kaksi moraalit suuden osaa ja tehdä selväksi, että niiden täytyy erottamattomasti yhdistyä. Vain jos ihmiselämää kunnioitetaan sikiämisestä kuolemaan asti, rauhan etiikka on mahdollista ja uskottavaa; vain silloin väkivallattomuus voi ilmaista itseään joka suunnalla; vain silloin me todella hyväksyä luomakunnan, ja vain silloin me voimme saavuttaa oikeudenmukaisuuden.

Ajattelen, että meidän edessämme on tässä suuri tehtävä: toisaalta me emme saa tehdä kristillisyydestä pelkkää moralismia vaan lahjan, jossa meille on annettu rakkaus, joka pitää meitä yllä ja antaa meille tarvittavan voiman kyetä “kadottamaan elämämme”; ja toisaalta rakkauden lahjan yhteydessä meidän täytyy myös edetä kohti konkreettista toimintaa, jonka perustan meille yhä antaa kymmenen käskyä, joka meidän tulee Kristuksen ja kirkon kanssa edelleen ja yhä uudelleen lukea tässä ajassa. ...

Benedictus XVI

Marias boning i Danmark

Denna höst, redan i september, firade orten Maribo på Lolland och birgittasystrarna en gemensam glad fest. Orsaken var både akut och historisk, akut för att den gällde invigningen av birgittasystrarnas nya kloster i Danmark och historisk för att det var en återkomst till rötterna ty Maribo var platsen för det första birgittinklostret i Danmark på medeltiden. Det var faktiskt klostret, *Habitaculum Mariae* = Marias boning som gav namn åt den lilla köpstaden och gav dem den heliga Birgitta i stadens vapen.

Klostret grundades 1416 och 1551 tvingade reformationen bort systrarna ur landet. De var borta nästan 450 år. År 1995 återkom de till Danmark på inbjudan av biskop Hans Mårtenson. Då fick de dela kloster med Elisabetssystrarna i Naestved på Själland. Dessa hade under många år inte fått nya kallelser så att de inte fyllde sitt kloster. Som provisorium var det en god lösning men birgittasystrarna längtade ändå efter ett eget kloster. Vid årsskiftet 2002-03 gjorde moder Tekla, ordens general, med en medsyster ett besök i Maribo. De blev mottagna med glädje både av myndigheterna och folket. Staden har alltid hållit på sin birgittinska tradition. Tex. ringer domkyrkans, den forna klosterkyrkans, klockor alltid vid tiderna för birgittinernas tidegärder. När det visade sig att systrarna sökte en

klosterplats erbjöd staden dem ett före detta barnhem med en rymlig tomt och en nätt sjö nedanom tomtgränsen. Detta låg på 10 minuters promenad-avstånd från det forna klostrets kyrka och ruiner.

Efter att moder Tekla be-traktat ordens möjligheter gjorde de ett anbud på stället. Det fanns två andra spekulanter på tomten och de erbjöd större köpesummor. Men ortens myndigheter såg inte enbart till reda pengar utan också till de andra värden som de ansåg att systrarna erbjöd och gav stället åt dem. Från början var det avtalat att systrarna skulle bygga ett riktigt kloster åt sig. Men då man ej visste när detta kunde ske, gjorde man först nödiga förändringar i det gamla huset. Där gjordes 10 gästrum och små utrymmen för systrarna, där dessa fick klämma ihop sig.

Men så hände något som verkar som ett under: en anonym person gav dem en tillräckligt stor donation för att

möjliggöra klosterbyggandet. År 2005 kunde biskop Kozon mura grundstenen, som kom från den gamla klosterkyrkan, vars biskop hittat den lösa stenen på kyrkvinden, och den 15.9.2006 blev klostret invigt av biskop Kozon. Ortsborna är överlyckliga över att ha fått sina systrar tillbaka och syst-rarna är lyckliga över sitt nya kloster. De har sparat det gamla barnhemshuset men därtill fått en rymlig tvåvåningsbyggnad och en riktig kyrka. Det provisoriska kapellet har fått bli bibliotek. Det finns nu 19 gästrum, 16 en persons rum och tre dubbelrum. I systrarnas klausur finns det plats för 14 systrar. I detta skede är de 7 systrar av vilka en är dansk.

Staden har redan litet utnyttjat systrarna. Ortens turistbyrå har prytt årets turistbrochyr med en bild av två leende systrar på en av stadens gator.

Märta Aminoff

<http://www.sanktbiirgittakloster.dk/>

<http://www.sanktbiirgittakloster.dk/>

År 2005 kunde biskop Kozon mura grundstenen, som kom från den gamla klosterkyrkan.

Birgittinerinderne

Sankt Birgitta Kloster

"Habitaculum Mariae"

Refshalevej 81, DK-4930 Maribo

Telefon (45) 55 72 85 16

Fax (45) 55 77 77 10

E-mail: birgittasoestrene@mail.dk

Birgittasystrarnas gästhem i Norden och Estland

Birgittasystrarna

Burevägen 12
S-18263 DJURSHOLM
Tfn. 08-755 17 85
Fax. 08-622 66 17
Epost: djursholm@birgittasystrarna.se

Birgittagården

Uddnäsavägen 58
S-791 46 FALUN
Tel.: 023-321 47
Fax.: 023-324 71
Epost: falun@birgittasystrarna.se

Birgittasöstrene

Idrettsveien 14
N-7072 HEIMDAL
Tfn: +47-72888214
Fax: +47-72888223
Epost: kiistift@online.no

Püha Birgitta klooster

Merivälja tee 18
EE-11911 TALLINN
Tfn: +372 6055000
Fax: +372 6055010
Epost: oss.birgitta@mail.ee

Ekumenian aitiopaikalla

Isä Heikki Huttunen on Suomen ekumeenisen neuvoston uusi pääsihteeri. SEN:n kevätkokous valitsi hänet tehtävään viisivuotiskaudeksi, joka päättyy 31.7.2011. Hän on ensimmäinen Suomen ortodoksisen kirkon jäsen neuvoston pääsihteerinä. Fides haastatteli isä Heikkiä saadakseen kuvan suomalaisen kirkkolaivan uudesta ”tähtytajasta”.

Heikki Huttunen täyttää näinä päivinä 46 vuotta, ohimoilta hän onkin jo vähän harmaa, mutta sisäisesti hän tuntee yhä olevansa nuorempi. Hänen rauhallinen olemuksensa kätkee sisäänsä aimo annoksen nuoruuden intoa. Isä Heikki on lähes paljasjalkainen espoolainen, olkoonkin, että hän lapsuudessa asui perheensä kanssa vähän muuallakin.

”Uskonnollinen etsintäni alkoi jo varhaisteininä. Minusta tuli ortodoksi 17-vuotiaana, mutta jokaisella kirkkoon liittyvällä on kyllä ihan oma tarinansa kerrottavanaan.” Heikin tie vei ortodoksisuuteen tuttavaperheen avustuksella, joka tutustutti teinin ortodoksisen jumalanpalvelukseen sekä kirjallisuus. ”Ahmin teologista kirjallisuutta, myös

englanniksi, tosin en voi väittää, että tuon lukemisen perusteella olisin löytänyt tieni ortodoksisen kirkkoon. Se kyllä vahvisti kokemustani.”

”Kuulun myös siihen sukupolveen, joka 70-80-luvun taitteessa oli talkoolaisena Valamossa.” Noihin aikoihin köyhän luostarin murros-nykyloistonsa oli jo alkanut. ”Minä olin siellä kesätyöläisenä, välvaiheessa, nykysuomalaisen vaiheen alussa, hirmu yksinkertaisissa oloissa. Työ oli tiskaamista, siivoamista, joskus myös ravintolassa tai opastuksessa auttamista. Samanikäisiä nuoria oli luostarissa apuna paljon, ja paikallinen veljistö oli meidän tukenamme - lähellä meitä nuoria, mikä tietysti merkitsi paljon.”

Teologiaa ja ekumeniaa

Pappiskutsumuksesta isä Heikki ei vielä tuolloin ollut varma. Teologia kiinnosti kyllä, ja niin hän aloitti opinnot Helsingin yliopiston teologisessa tiedekunnassa. ”Joensuun tiedekuntaa ei silloin vielä ollut, mutta Helsingissä opiskeli silloin muutama ortodoksi. Silloisen metropoliitta Johanneksen johdolla pystyin suorittamaan opinnot ikään kuin yksilöllisen ortodoksisen linjan mukaan.” Isä Heikki naurahtaa kevyesti: ”Vaikka olen opiskellut Helsingissä, en siis ole mikään luterilaisen teologian asiantuntija.”

Alusta asti isä Heikki oli mukana ortodoksisen kirkon opiskelijajäseninä nuorisotyössä. Hän osallistui pian myös Ortodoksisen nuorten maailmanliiton Syndesmoksen toimintaan, joka oli avain myös ekumeeniseen työhön tutustumiseen. Kaiken tämän keskellä hän myös päätyi naimisiin. Perheessä on kaksi lasta. Avioliiton solmimisen myötä myös näkökulma kirkolliseen virkaan oli kehittynyt. Hänet vihittiin diakoniksi ja lopulta papiksi vuonna 1985. Tämä tapahtui juuri ennen sitä, kun isä Heikki lähti Sveitsiin Kirkkojen maailmanneuvoston palvelukseen.

”Pappina olemiseni alkoi ikään kuin ekumeenisen työn ohella, pehmeästi, mutta varsinaisen ekumeenisen työni ei ihan yhtä pehmeää ollutkaan.” Isä Heikin kausi sattui aikaan, jolloin 60-70-luvun kehitysopintimismien ja tietynlaisen radikalismien viimeiset jäänteet vielä tuntuivat. ”Oli mielenkiintois-

ta ja jännää tutustua kaikkeen siihen, mutta toisaalta tuollainen murrosvaihe ei myöskään ole helppo.”

”Tärkein asia, mitä Sveitsin nelivuotiskaudesta jäi jäljelle”, isä Heikki summaa, ”on maailman kuvan muutos: työni puolesta sain matkustaa paljon ja olla kirkkojen ja seurakuntien vieraana eri puolilla maailmaa. Pääsin lähelle ihmisten arkea, varsinkin kolmannessa maailmassa, siellä, missä enemmistö ihmiskunnasta elää.” Syvää kiitollisuutta tuntien isä Heikki jatkaa: ”Se vaikuttaa maailman kuvaan ja muuttaa näemyksen siitä, mitä ihmisten ’oikea’ elämä oikein on. Silloin oppii myös arvostamaan omaansakin, kun näkee sen laajemmasta näkökulmasta.”

Takaisin Suomeen

Kun isä Heikin kausi Sveitsissä päättyi vuonna 1989, hän palasi takaisin Suomeen. ”Takaisin tultuani toimin kuusi vuotta nuorisopappina Helsingin ortodoksisessa seurakunnassa.” Isä Heikin mielestä voinee hyvin sanoa, että hänelle on näiden vuosien ansiosta kehittynyt jonkinlainen ekumeeninen ammatti-identiteetti. Toisaalta nuorisotyön vaikutus oli suuri: ”Voisi sanoa, että lapset ja nuoret opettivat minut papiksi, koska se oli ensimmäinen varsinaisen papin tehtäväni. Se tuntuu ’terveelliseltä’ vielä näin jälkeenpäinkin ajatellen.”

Nuorisotyön jatkoksi isä Heikki siirtyi Espooseen seurakuntapapin työhön. Erikoista oli se, että seurakunnan rakentaminen alkoi nollasta, Pyhän Herman Alaskalaisen kirkon rakentamista myöten. ”Kiehto-vaai erityisesti se, että kaikki oli paikallisten ihmisten tahdotoma. Yhteisö oli aktiivisesti mukana alusta lähtien.”

Nyt Suomen ekumeenisen neuvoston pääsihteerinä isä Heikki palvelee yhä myös sen verran pappina kuin ehtii. ”Ortodoksikirkossa samoin kuin katolisessakin papin identiteetti on selkeä. Jos on vihitty papiksi, niin sitoumus on koko iäksi eikä se ole kiinni siitä, kuka palkan maksaa.”

Ekumenian palveluksessa

Isä Heikin tie SEN:n pääsihteeriksi on aika lailla luontainen jatkumo kaikelle aikaisemalle. ”Kun Jan Edströmin aika lähestyi loppuaan, mietin tätä asiaa. Olinhan jo sisällä SEN:n toiminnassa ja halukas työskentelemään tällaisten kysymysten parissa.” Sanoista tekoihin: Suomen ekumeenisen neuvoston kevätkokous valitsi isä Heikin huhtikuun alussa neljän hakijan joukosta neuvoston uudeksi pääsihteeriksi. Tehtävä on viisivuotinen. Eikä todellisuus ole hämmäntänyt: ”Sisällöltään tämä työ on sitä, mitä odotin, ja vähän enemmänkin - kysymykset, jotka nousevat esiin tai joihin joudumme mukaan, ovat mielenkiintoisia sekä teologisesti että kirkkojen yhteistyön kannalta.”

Uusi pääsihteeri ei ole huolissaan, vaikka ekumenia ei nykyään vaikutakaan kovin muodikkaalta. ”Suomessa ekumenia on jollakin tasolla kuitenkin hyvin arkipäiväistä ja suorastaan itsestäänselvyys, mikä on hyvä asia.” Esimerkiksi isä Heikki nostaa tammikuussa vietettävän ekumeenisen rukousviikon: ”Se on hyvä kuva suomalaisesta ekumeniasta: silloin kuljetaan kylmimmällä talvipakkasella yhdessä, konkreettisesti kävellen ja rukoillaan yhdessä ja ollaan vieraina toistemme kirkkoissa.” Tässä näkyy myös toinen tärkeä seikka: ”Ollaksemme ekumeenisia meidän täytyy olla kristittyjä; ekumeeninen vakaumus ei siis ole eri asia kuin olla esimerkiksi ortodoksinen tai katolinen tai luterilainen kristitty. Eikä se ole edes oikeastaan mikään lisuke, vaan - ainakin ortodoksiselta kannalta - kirkon ydini-identiteettiin on aina kuulunut ykseyden korostaminen.”

Isä Heikki jatkaa: ”Se, että kristittyjen välinen ykseys on sitten rikkoutunut eri sivistä ja eri tapahtumasarjojen kautta, on tavallaan eri asia. Joka tapauksessa kristilliseen vakaumukseen kuuluu, että tätä ykseyttä pitäisi etsiä. Tämä olisi tärkeää pitää mielessä.” Maallistunut

yhteis-kunta suorastaan kutsuu yhteiseen todistukseen. Isä Heikki esittää retorisen kysymyksen: "Voisiko ekumeniaksi laskea myös sen, että eletään ei-kristillisessä, maallistuneessa ympäristössä, koko ajan jonkinlaisessa dialogissa, jollakin tapaa haastettuna? Onhan siinä hyvätkin puolensa, mutta myös raskaat."

Suomessa ekumenia ilmenee paljolti "perusekumeniana, jossa luotetaan siihen, että toisetkin ovat kristittyjä". Tähän luottamukseen sisältyy myös kunnioitus: vaikka toisella on eri näkemys jostakin asiasta, voimme silti kunnioittaa toisen vakaumusta kokonaisuudessaan. "Minulle on myös viimeistään tämän työn aikana valjennut, että ekumeeniselle liikkeelle olisi tärkeää pitäytyä juuri sen virallisessa teologisessa perustassa, joka muodostuu uskosta Kristukseen Jumalana ja Vapahtajana sekä halu toimia Jumalan, Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen, kunniaksi. Uskon Kristukseen ja uskon Jumalaan Kolminaisuutena pitäisi riittää meille. Tuottaa hankaluuksia ekumeeniselle työlle, jos tähän määritelmään liitetään jotakin muuta."

Näköaloja

Suomalaisen ekumenian voimavara on keskinäinen luottamus. Vahvistumisen varaa isä Heikki näkee ainakin kahdella: "Ensinnäkin yhteinen vastuuntunne voisi vielä vahvistua. Vastuuviikon kautta pyrimme tätä tietysti jo toteuttamaan. Yhteiskunnan maallistuksessa ja villin kapitalismin voimistuessa maailmassa kirkot voisivat olla vähän kovaäänisempiä ja mieluiten vielä yhdessä." Toinen tärkeä tekijä voisi olla teologisen ekumenian syventäminen, "että puhutaisiin oikein asian ytimestä". Isä Heikistä näyttää siltä, että "me suomalaiset olemme aika pragmaattisia, hyviä tekemään ja järjestämään asioita, mutta aina meillä ei 'henki oikein lennä'. Enempään olisi potentiaalia. Ehkäpä kirkot voisivat laajemmin tukea toisiaan etsittäessä ratkaisuja joihinkin ongelmiin. Yhtenä aiheena isä Heikki mainitsee esimerkiksi keskustelun kirkon olemuksesta. Keskustelu sunnuntain eukaristian merkityksestä voisi hyvinkin olla avuksi monissa asioissa.

Ekumenian ehkäpä selvimpänä merkinä pidetään mo-

nesti yhteistä ehtoollista (eukaristiaa). Kirkkojen käsityksiä ehtoollisen vastaanottamisesta on kuitenkin kunnioitettava. Yhteinen ehtoollinen on merkki jo olemassa olevasta ykseydestä, ei väline sen saavuttamiseksi. Siksi esimerkiksi katolisessa ja ortodoksisessa kirkossa eukaristia on tarkoitettu käytännössä vain oman kirkon jäsenille.

"Eukaristia ei ole mielenosoituksen paikka", isä Heikki sanoo. "Se, että ei ole yhteistä ehtoollista, on todellisuutta." Halu ja kaipaus yhteiseen ehtoollispöytään on kuitenkin jotakin hyvää. "Sitä tarvitsemme, mutta tarvitaan myös rehellisyyttä, sillä kristittyjen välinen ykseys ei ole vielä totta. Ehkä olisikin parempi puhua ensin katumuksesta, harjoittaa katumusta sen asian johdosta, että olemme haajantuneet toisistamme. Loikka ensimmäiseltä tai toiselta portaalta suoraan sadanteen ei toimi hengellisissä asioissa. Ei yksinkertaisesti voi loikata toteutuneeseen ykseyteen, jollei todella hyväksy kaikkea, mitä esimerkiksi katoliseen tai ortodoksisen eukaristiaan liittyy", isä Heikki sanoo. "Ilman tätä hyväksyntää ehtoollinen jää demonstraation tasolle. Silloin siinä olisi kysymys jostakin, mikä ei olisi totta." Tie yhteiseen eukaristiaan käy katumuksen kautta.

SEN kristillisessä laivassa

Isä Heikin mielestä Suomen ekumeeninen neuvosto on josakin määrin paradoksaalinen organisaatio. "Se on kontakteiltaan laaja, ja sen arvovalta on hyvä - onhan sen puheenjohtajana Suomen evankelisluterilaisen kirkon arkkipiispa ja toiminnassa on mukana muitakin piispoja. Myös yhteiskunnallisesti ekumenialla on hyvä kaiku."

"Toisaalta tämä on hyvin pieni organisaatio. Kontakteja ja tehtäviä on ylivoimaisen paljon." Isä Heikki toivoo oppivansa mahdollisimman pian tunnistamaan tehtävien tärkeyden. Vakiintuneita linjoja on paljon, mutta lisää tulee koko ajan. "Ehkäpä olemme tämän kirkkolaivan tähestäjä?" isä Heikki miettii ja perustelee: "Yksi yksittäinen toimija kirkkolaivan monien tekijöiden joukossa - mutta aikamoinen näköalapaikka se on."

Tietenkään SEN:n tehtävä ei ole sanella vaan tukea. "Se on vahvimmillaan silloin, kun se saa kirkot liikkeelle. Kirkkojen itsensä täytyy olla ekumenian tekijöitä: silloin tärkeät asiat edistyvät. SEN on kirkkojen elin, me kuulumme kirkkoille. Vahvuutemme on loppujen lopuksi siinä, miten kirkot toimivat."

Merkkipaalujen etsintää

Tähestäjän näkövinkkelistä katsottuna suomalaisessa ekumeniassa on monia huomattomampiakkin merkkipaaluja. Historiallisia muistoja on alettu viettää yhdessä, ekumeenisessa hengessä, kuten oli esimerkiksi Kirkko Suomessa 850 vuotta -juhllisuuksissa viime vuonna. Niissä huomioitiin lännen ja idän traditiot, luterilaiset ja katoliset vaiheet. Myös yhä useammat kansalliset tapahtumat, joihin kuuluu jumalanpalvelus, ovat muuttuneet ekumeenisiksi.

Ensi vuonna SEN täyttää 90-vuotta. Juhlavuosi antaa oman leimansa neuvoston työlle, samoin antaa Euroopan kolmas ekumeeninen yleiskokous, joka pidetään 4.-8.9.2007 Romanian Sibiussa. Tuon kokouksen teemana on "Kristuksen valo loistaa kaikille. Ykseyden ja uudistumisen toivo Euroopassa".

"Toivon, että Romania voisi olla merkkipaalu myös meille. Kysymyshän on isosta kirkkokansaakin koskettavasta tapahtumasta. On lisäksi symbolista, että Romaniasta tulee ensi vuonna EU:n jäsen", isä Heikki sanoo ja huomauttaa myös, että "Transilvania on hyvin monikerroksinen maakunta historiansakin puolesta: siellä on aidosti edustettuna oikeastaan kaikki Euroopan kristilliset traditiot."

Isä Heikki kertoo myös odottavansa mielenkiinnolla, mitä helluntailaisen liikkeen edistävällä ekumeeninen avautuminen voisi tarjota. "Tämä vuorovaikutus voi olla aika mielenkiintoinen." Ensi vuoteen mahtuvat myös Agriocolan juhluvuosi sekä vastuuviikot tammikuussa (kristittyjen ykseyden ekumeeninen rukousviikko) ja lokakuussa (ekumeeninen vastuuviikko). "Toivon myös, että voisimme tarjota kirkkoille hyvän keskustelufoorumin tasokasta ja järkevää kristittyjen keskuste-

lua varten, myös vaikeista kysymyksistä, joita edessämme on kirkkoina suomalaisessa yhteiskunnassa.

Yksi merkittävä tapahtuma on myös se, että SEN saattaa olla se järjestö, jonka kautta koordinoitaisiin jatkossa myös uskontojenvälistä dialogia Suomessa. "Se, mitä tapahtuu on vielä keskustelujen alla, mutta jonkinlainen vakiintunut muoto määritellään ehkä jo ensi vuonna."

Tasapainossa

Isä Heikki on vakuuttunut siitä, että kristittyjen välinen ykseys perustuu yhteiseen juureen. "Ykseys löytyy juurista ja siitä elinvoimasta, jota juuret meille välittävät." Tänä päivänä todellisuus on kuitenkin se, että juurista kasvavat laajat

lehvät moninaisuuksineen. Tasapainoa haetaan: "Jollain tavalla me tarvitsemme toisiamme: ekumeenisia radikaaleja ja varovaisia konservatiiveja. Tarvitaan sekä konservatiivista jarrumiestä että villiä visi-oijaa."

"Me olemme jatkuvasti suhteessa tähän maailmaan, johon Jumala on meidät laittanut", isä Heikki sanoo. Siihenkin liittyy tasapaino: "Olemme vuorovaikutussuhteessa tämän ympäröivän maailman kanssa. Meillä on kristittyinä tehtävä, sillä me emme ole täällä vain itseämme varten. Uskon ytimestä me elämme, ja jos yhteytemme siihen katkeaa, niin irralliset oksat ovat aika hyödyttömiä."

Marko Tervaportti

URSULIINISISARET KUTSUUVAT
KAIKKI HALUKKAAT MUKAANSA

Retrettiin

STELLA MARIKSEEN 27.-31.12.2006
Teemana on rukous.

Rukous on siltä luokse Jumalaan...
(Pyhä Ursula Ledóchowska)

Retretin pitää isä Wieslaw Swiech SCJ

Ilmoittautumiset Stella Marikseen
puh. 019-335793
E-mail: stellamaris@elisanet.fi
Retretin hinta 100 e
Pankkiyhitys: Sampo 800010-1811612

RETRETIN OHJELMA

Ke 27.12.06
17.00 pyhä messu
illallinen
vesper

To 28. - La 30.12.06
8.00 laudes
8.30 pyhä messu
9.15 aamiaisen

10.30 I mietiskely isä Wieslawin johdolla
12.30 lounas
14.30 kahvi
15.00 II mietiskely
15.30-17.30 adoraatio
18.00 illallinen
18.30 vesper

Luantaina 30.12.
vesperin jälkeen
joululauluhetki seimen ääressä.

Su 31.12.05
8.00 laudes
aamupala
10.00 pyhä messu
lähtö

Usko yhdistää

Paavi **Benedictus XVI** kävi viime syksynä kotimaassaan, tällä kerralla lähinnä kotiseudullaan Baijerissa. Matkan otsikkona oli uskon yhdistävä vaikutus. Tilaisuutta varten oli sepitetty jopa oma laulu, joka iloisesti julistaa tätä aiheetta. Laulun kertosäe on jäänyt monien mieleen, koska sen sanat koskettavat syvästi: ”Se, joka uskoo, ei ole koskaan yksin”.

Tämän aiheen valinta oli sangen sopiva paavin matkalle. Onhan paavin tehtävä vahvistaa kristikansan ja kirkon jäsenten uskon-elämää ja korostaa nimenomaan uskoa vapauttavana ja yhdistävänä tekijänä maailmassa.

Jo Raamatun luomiskertomuksessa ihmisen sosiaalinen olemus ja elämäntunnetilan tarve tulevat ilmi. Maailman kehitys ja ihmishuvun jatkuvuus ei voi olla vain yhden miehen asia, eikä vain yhden avioparin.

Tarvitaan koko ihmiskuntaa luomiskäskyn täyttämiseksi. Syntymästä haudaan saakka me olemme riippuvaisia toistamme voidaksemme elää ihmisarvon mukaista elämää. Tämä riippuvaisuus korostuu elämämme jossain vaiheessa enemmän kuin toisessa. Toisaalta emme saa mitään aikaan ilman yhteismieltä ja yhteistyötä, ilman yhteisvastuuta ja keskinäistä sopua ja luottamusta.

Käynnin keksiminen ja tietokoneen sähköposti ovat epäilemättä helpottaneet ihmisten yhteydenottamista toistensa kanssa. Kuitenkin ne ovat vain teknillisiä apukeinoja ihmissuhteitten rakentamiselle. Sen sijaan ihmisen sydämen kaipuu elää sovussa lähimmäistensä kanssa ja rakentaa hyvää yhteiskuntaa ei ole pelkästään teknikasta kiinni. Se edellyttää ihmisessä luottavaa mieltä, ei vain lähimmäistensä kohtaan vaan myös ja ennen kaikkea Luojaansa kohtaan.

Babelin tornin rakennuskertomus selittää hyvin meille, mistä kenkä puristaa. Ihmiset eivät pysty aina niin kuin Mooses ottamaan sandaaleja jaloistaan Jumalan edestä. Kun he luottavat enemmän omaan itseensä kuin Luojaansa, joka valitsi heidät työtovereikseen ja luottamusmiehiksi luomakunnan kehityksessä, jotakin on mennyt pahasti vikaan. Silloin ihminen ei ole enää yhteistyössä Jumalan kanssa vaan hänen kilpailijansa. Roolit ovat menneet aivan ylösalaisin, kun ihmiset omin päin tahtovat määrätä luomakunnan piirustukset ja sen kehityksen aikataulun.

Kun ihmiset riitelevät keskenään, koska heillä ei enää ole yhteistä työnäkyä, he eivät myöskään tule toimeen toistensa kanssa ja siitä on seurauksia avio- ja perhe-elämässä, työssä ja yhteiskunnassa, kansojen yhteiselämässä ja hyvinvoinnin oikeudenmukaisessa jakamisessa maailmassa.

Tämä on myös syytä siihen, miksi Babelin torni ei koskaan valmistunut. Työntekijöiden keskinäinen luottamuspuola lopetti yhteishengen maailmassa ja sen mukaan yhteisen kielen ja yksimielisen toiminnan. Epäluottamuksen henki on tehnyt ihmiset yksinäisiksi olennoiksi.

Hollannin edesmennyt kuningatar Wilhelmina, joka toisen maailmansodan aikana asui kotimaansa ulkopuolella, kirjoitti elämäkertansa. Siinä hän puhui myös evakkovuosiensa Englannissa. Kirja sai merkityksellisen nimen; ”Yksin mutta ei yksinäisenä.” Kuningatar oli hyvä kristitty. Uskoen hän voitti yksinäisyyden kiusauksen. Usko auttoi häntä tulemaan toimeen yksin ja tekemään työtä sodan lopettamiseksi, ja niin hän palasi kansansa luokse. Usko rohkaisee toivomaan, että Jumala ei koskaan jätä ihmisiä oman onnensa nojaan. Usko parantaa pahasti palaneita ihmishuhteita. Se sovittaa riidat ja rakentaa siltoja: taivaan ja maailman välille ja ihmisten kesken. Se antaa uuden sydämen ja uuden sielun, kuten Apostolien teoista voimme lukea. Kuitenkaan se ei estä ihmistä joskus olemasta yksin, eikä tämä ollut paavin matkalaulun tarkoitus. Yksinolo voi olla joskus sangen tarpeellista. Vain sillä tavalla ihminen voi mennä itseensä. Jotkut Jumala on jopa kutsunut elämään yksin hänen valtakuntansa puolesta. Ja onneksi tämä ei ole ristinriidassa luomiskertomuksen kanssa! Mutta silloinkaan ihminen ei kärsi yksinäisyydestä, sillä yksiolossaan hän tietää, että se joka uskoo, ei ole koskaan yksin.

isä Frans

Autuaita...

Pyhäinpäivänä kirkoissa kuullaan, keitä Jeesus kutsuu Vuorisaarnassa (Matt. 5:3-12) autuiksi. Hän onnittelee useita ihmisryhmiä heidän tilanteessaan. Näillä ihmisillä on hyvä osa elämässä, vaikkei monikaan sitä huomaa ja ymmärrä. Sillä he kulkevat taakkoineenkin oikealla tiellä. Jeesus lausuu heille toivon ja rohkaisun sanoja. Yksi niistä on tämä: ”Autuaita ne, joilla on vanhurskauden nälkä ja jano: heidät ravitaan”. Tässä on ilouutinen. Kaipaavat ja ikävöivät saavat lohdutusta elämänsä, aina ikuisuuteen asti.

Nälkä ja jano ovat ruumiillisia tarpeita, jotka on tyydytettävä, jotta henki säilyisi. Henkissä mielessä voimme myös käyttää kuvaavana ilmaisuna sekä nälkää että janoa. Joku janoa elämyksiä ja toinen ahnehtii uusia mahdollisuuksia. Jokainen tietää tämän todeksi arkikokemuksestaan ja ympäristöstään.

Jeesus puhuu kuitenkin hengellisestä nälästä ja janosta. Voimme ymmärtää hänen sanansa niin, että Jeesus onnittelee ihmisryhmää, joka on välttänyt hengellisen laiskouden vaaran. Mitä se tarkoittaa? Tämä aikakausi voi hämärtää ihmisen niin, ettei hän enää näe elämänsä kalleinta asiaa. Maailman askareissa Jumala unohtuu. Unohtuu Hänen tahtonsa kysely ja tutkimis-

nen. Tärkeiksi asioiksi tulevat menestys, maine ja oma etu. Näitä ja muita samantapaisia asioita palvotaan ja kunnioitetaan. Joskus oma terveyskin tulee uhratuksi tällä menolla. Kiireittensä keskellä ihminen ei edes kysele, mistä hän on tullut, miksi hän on olemassa ja mihin hän on menossa. Hän on täysin välinpitämätön uskon peruskysymyksistä. Into totuuden etsimiseen puuttuu. ”Ette voi palvelaa Jumalaa ja mammonaa”, opettaa Jeesus.

Mitä ja millaista on sitten vanhurskauden nälkä ja jano? Sana vanhurskas tarkoittaa Jumalalle otollista. Jo luonnostaan ihminen tietää, mikä on oikeaa ja mikä väärää, mutta Jumalan kymmenen käskyä vahvistavat tätä ymmärrystä. Kun niitä vastaan rikotaan, ihminen tarvitsee pelastuksen. Jumala voi muistua hätäännyneen mieleen. Armo saa syntisen kääntymään Jumalan puoleen ja pois synnistä. Tämä kaikki tapahtuu Kristuksen sovitus työn tähden. Katuva saa anteeksi ja uudistuu sisäisesti. Elämä muuttuu.

Jumalan tahdon mukainen elämä on ilo jo Psalmien 119 runoilijalle: ”Onnellisia ovat ne, joiden vaellus on nuhteetonta, ne, jotka seuraavat Herran lakia. ~ Sinun käskysi ovat iloini, Sinun sanaasi en unohta.” Tähän tapaan psalmeissa on runsaasti esimerkkejä Jumalan

ikävöimisestä ja kiitosta hänen hyvydestään. Vanhurskauden nälästä ja janosta sekä eri tilanteissa saadusta avusta ja voimasta voimme lukea vaikka joka päivä. Seuraavista psalmeista on hyvä aloittaa: Ps 1, 27, 37, 84, 91, 103 ja 146. Vanhurskauden nälän ja janon aikaa seuraa täytyminen. Täydelliseksi ei tulla tässä maailmassa, mutta ollaan tiellä, joka vie autuuteen.

Jeesus opetti sanallaan ja esimerkillään rukoilemaan Jumalan tahdon toteutumista: ”Isä, tapahdukoon Sinun tahtosi”. Jeesus sanoi myös: ”Minun ruokani on se, että täytän lähettäjäni tahdon ja vien hänen työnsä päätökseen”. Vanhurskauden paras tienviitta on jo Vanhassa Testamentissa ja Jeesus välittää sen meillekin. Kun häneltä kysyttiin, mikä käsky on kaikkein tärkein, hän vastasi: ”Tärkein on tämä: ”Kuule, Israel, Herra, meidän Jumalamme, on ainoa Herra. Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydäimestäsi, koko sielustasi ja mielestäsi ja koko voimallasi”. Toinen on tämä: ”Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi”. Näitä suurempaa käskyä ei ole”.

Anja Purhonen
Pyhän Ursulan seurakunta
Kouvola

Iloon ja suruun

Adresseja kuorineen

Pyhän Haudan ritarikunnan tunnuksella painettuja adresseja punaisella tai mustalla nauhalla sekä Teresa-yhdistyksen adresseja on saatavana Katolisesta tiedotuskeskuksesta 10 €/kpl (postitettaessa 16 €). Adressit ovat tilattavissa Katolisesta tiedotuskeskuksesta, puh. 09-6129470, sähköposti info@catholic.fi.

PYHIINVAELLUS FATIMAAN 19.4.-25.4.2007

Vietämme kaksi päivää Fatimassa ja kaksi päivää retkillä (Coimbra, Batalha ja Nazaré Atlantian rannikolla) sekä päivän Portossa. Matkan pappina on isä Frans Voss SCJ. Hinta on 515 euroa edellyttäen, ettei lento kallistu. Yhden hengen huoneesta lisämaksu 45 euroa. Fatimassa ja Portossa luostarimajoitus. Hintaan sisältyvät lennot Ryanairilla Tampereelta, bussimatkat perillä, täyshoito neljänä pvnä, sisäänpääsymaksut, mutta ei lentokenttätaksia. Kyselyt ja ilmoittautuminen 10.12. mennessä matkanjohtajalle: Heidi Tuorila-Kahanpää, kahanpaa@ulc.jyu.fi tai 050-3410248.

Katekismuksen ääreltä

Hankin Katolisen kirkon katekismuksen heti, kun se tuli myyntiin. Kun sain sen kätee-

ni, huokasin: Onpas se suuri. Ja kun sivumäärää katsoin, tulin epätoivoiseksi: Tuosta en ikinä selviä. Selailin katekismusta silloin tällöin. Viime talvena tein päätöksen, se on luettava kokonaan. Päätin, että kaksi sivua päivässä ajatuksen kanssa, kynä ja viivotin alleviivausta varten.

Joka kerran lukemaan ryhtyessäni pyysin: "Herra, siunaa sanasi." Niin kuluivat päivät, viikot, kuukaudet, kunnes eräänä lokakuuisena päivänä, 5.10.2006, sain katekismuksen luettua.

Tunsin pientä voitoremua: "Sainpas minä sen luettua!"

Sitten tuli tyhjä olo, siinäkö kaikki ...

Kunnes eräänä päivänä oivalsin: Ei, ei siinä ollut kaikki, olen vasta alussa. Joka päivä minä saan mennä Jumalan kasvojen eteen, pyytäen että saisin alkaa alusta, sillä kilvoitustahan kristityn elämä on. Ja kun olen katekismuksen huolella lukenut, sieltä on nyt helppompi etsiä elämänohjeita.

Kiitos kaikkivaltiaalle Jumalalle katekismuksesta.

Veli-Jaakko Franzi
Hammaslahti

Teresa ry:n JOULUMYYJÄISET lähestyvät

Otamme kiitollisina vastaan lahjoituksia: kotitekoisia ruokia ja leivonnaisia, makeisia ja hilloja (pyydämme merkitsemään ruokiin valmistuspäivän ja -aineet) kirjoja, leluja, pelejä, jouluisia tavaraa, arpajaisvoitoiksi sopivia uusia tavaroita. Tällä kertaa emme ota vastaan käytettyjä vaatteita.

Tavaroita voi tuoda P. Marian pappilaan (Mäntytie 2) tiistaisin ja torstaisin tai sunnuntaisin messun jälkeen seurakuntasaliin. Kylmäsäilytystä vaativat ruoat on parasta tuoda vasta lauantaina 2.12. klo 10 - 14 seurakuntasaliin, jolloin myyjäisiä pystytetään. Tule mukaan tekemään kanssamme hyvät myyjäiset, saat itsellesikin iloisen joulumielen!

Teresa ry

Teresa Association is preparing for the annual CHRISTMAS BAZAAR

We will be grateful for your donations, such as homemade foods and pastries, sweets, jellies etc. (please, be kind to attach information of the ingredients and date when made to the homemade food items, as this is required by the Finnish regulations), books, games, toys, Christmas items, new items suitable for lottery prizes. This year we cannot take in secondhand clothes.

You can bring your donations to the office of St. Mary's (at Mäntytie 2) on Tuesdays and Thursdays or to the parish hall on Sundays after mass. Please, bring the perishable foods to the parish hall on Saturday December 2nd, between 10 am and 2 pm, when we are setting up the Bazaar. Help us to make a successful Bazaar and share a joyful Christmas spirit!

With gratitude
Teresa Association

Hiippakunnan kalenterin korjauksia ja täydennyksiä

Sivu 15: Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan kohdalle on jäänyt vanha puhelinnumero. Seurakunnan oikea numero on 09-637853.

Sivu 22: Pyhän Ristin ja Opus Dein prelatuurin Baltian maiden ja Suomen aluevikaarin puhelin- ja fax-numerot ovat vaihtuneet. Uusi puhelinnumero on +370 5 2639175 (cr) ja fax +370 5 2639177.

Sivu 27: Jerusalemin pyhän haudan ritarikunnan Suomen käskynhaltijakunnan osalta käskynhaltijan oikea ruotsinkielinen vastine on stäthällare. Näin myös käskynhaltijakunnan nimi ruotsiksi on Den Heliga Gravens av Jerusalem Riddarordens Stäthällarskapet Finland.

Apologeettinen opintopiiri

Perehdymme katolisuuden syvyyksiin seuraavina keskiviikko-iltapäivinä p. Henrikin seurakuntasalissa klo 16.30.

29.11. Pyhät (Marian ja muiden pyhien rukoileminen ja kunnioittaminen)

13.12. Pappuus ja selibaatti (naispappuus, piispuus, diakonaatti, sääntökunnat)

27.12. Avioliitto ja seksuaalimoraali (esiaviollinen seksi, ehkäisy, homous)

10.1. Viimeiset asiat (kuolema, tuomio, taivas, helvetti, kiirastuli, aneet)

Sekä katolilaiset että ei-katolilaiset ovat tervetulleita! Lisätietoja sähköpostiosoitteesta fineca@hotmail.com (Emil Anton).

Lukijoilta

Tarjottavat kirjoitukset toimitetaan Fidesin toimitukseen kirje-kuoressa tai sähköpostilla. Kuori merkitään tunnuskella "lukijoilta", sähköposti otsikoidaan samoin. Mielipiteitä ei julkaista ilman kirjoittajan nimeä eikä niitä palauteta. Toimitus varaa oikeuden mielipiteiden lyhentämiseen.

Caritas-kuulumiset

Toimisto: Maneesikatu 2a, Kruununhaka, Helsinki, klo 8-13 tai sopimuksen mukaan, puh. 09-1357998, s-posti: info@caritas.inet.fi Kotisivut: www.caritas.fi

MARRASMARKKINAT

PYHÄN HENRIKIN SEURAKUNTASALISSA 26.11. KLO 10.30-14.30. Caritas vetoaa jälleen tukijoidensa apuun. Pyydämme ystävällisesti toimittamaan lahjoitukset, leivonnaiset ja tavarat P.Henrikin srk-saliin lauantaina 25.11 iltapäivällä tai ennen messujen alkua sunnuntaina.

2006 Adventtikeräys – Adventinsamling – Advent Collection

- Sosiaalityöhön kotimaassa ja kodittomien avustamiseen Pietarissa. Pankkisiirto s. 3.
- Till förmån för socialarbete i Finland och till stöd för de hemlösa i St Petersburg. S. 3.
- For domestic social work and for homeless people in St. Petersburg. P. 3.

HYVÄN TAHDON JOULULAHJOJA CARITAS-KAUPASTA

Caritas-kynttilöitä
Adventtikalentereita ja joulukortteja
Kynttilöitä karmeliittaluostarista
Hygieniatuotteita ranskalaisista luostareista
Kookostuotteita ja siikkikankaita Intiasta

TUOMAAN MARKKINNOILLE HAETAAN VAPAAEHTOISIA

Perinteiset Tuomaan Markkinat Helsingissä pidetään jälleen joulukuussa 7.-20.12. Caritas etsii osastolleen vapaaehtoisia myyjä muutamaksi tunniksi kerrallaan. Tarvitsemme apuasi ja olemme siitä kiitollisia! Lisätietoja toimistosta.

* * * * *

JOULUKUKAT CARITAKSESTA

AMARYLLIS, 2-vanaa . . . 10,00
JOULUTÄHTI, (M) . . . 8,00
JOULUTÄHTI, (XL) . . . 12,00
HYASINTTI, vaal.pun./sin. . . . 3,00
JOULUKAKTUS, luxus . . . 8,00

Tilaukset Caritaksen toimistoon viim.14.12. Kiitos!
Kukat toimitetaan antamiinne osoitteisiin pääkaupunkiseudulla.

LASTENKERHO 4-, 5-, 6-vuotiaille

Olet tervetullut kasvamaan Jumalan lapsena, viettämään yhteisiä hetkiä leikkien, laulaen, askarrellen ja rukoillen. Tapamme Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnassa, lastentarhan tiloissa - Puistokatu 1A, seuraavina päivinä:

10.12.06 klo 10.30

7.1.07 klo 10.30

11.2.07 klo 10.30

11.3.7 klo 10.30

14.4.7 (la) klo10.30

13.5.07 klo 10.30

Adventtikalentereista

Adventtikalentereiden alkuperän voi jäljittää 1800-luvulle. Ensimmäiset vaiheet olivat kuin varusmiesten aamukamat. Seinälle laitettiin viiva jokaisena joulukuun päivänä jouluaattoon asti, kun taas kammasta poistetaan piikki varusmiespalvelun loppuun asti. Viivan veto aloitettiin protestanttisissa uskonnollisissa perheissä. Ensimmäinen käsityönä tehty kalenteri on vuodelta 1851.

Muita varhaisia tapoja olivat adventtikello ja -kynttilä jokaiselle joulukuun päivälle jouluaattoon asti, kuten nykypäivien adventtikynttelikkö, jonka kynttilöitä poltetaan neljänä adventtisuunnuntaina.

Varhaisina aikoina uskonnollisissa perheissä ripustettiin seinälle kuvia, yksi jokaista joulukuun päivää varten, kuten oveen vedetty liituviiva.

Vuonna 1902 kristillinen kirjakauppa Hampurissa julkaisi joulukellon. Se oli hyvin samantapainen kuin 20 vuotta myöhemmin sveitsiläisen Dominik Wunderlinin St. Johannis painotalon julkaisema joulukello. Itävaltalainen museo ilmoittaa vuoden 1903 ensimmäisen adventtikalenterin julkaisuvuodeksi. Vuonna 1904 stuttgartilainen sanomalehti Neues Tagblatt Stuttgart jakoi lehensä välissä adventtikalenterin lukijalahjana.

Vastakohtana edellä kerrotulle Esther Gajek kertoo ensimmäisen painetun ka-

lenterin painovuodeksi 1908. Painaja olisi swaabilainen seurakuntalainen Gerhard Lang, joka syntyi 1881 Maulbronnissa Saksassa ja kuoli vuonna 1974. Lapsena hän sai äidiltään adventtikalenterin, jossa oli 24 pientä namipalaa kiinnitettynä kartongille.

Myöhemmin Lang oli osakkaana Reichhold & Lang painotalossa, joka myi pieniä kartongille kiinnitettäviä kuvia, yksi jokaista joulukuun päivää kohti jouluaattoon asti.

Tällainen oli siis ensimmäinen kalenteri vuodelta 1908, vaikkakin ilman aukaistavia ikkunoita. Sitä kutsuttiin Joulutai Münchenin kalenteriksi. Luukullisia kalentereita alettiin valmistaa 20-luvun alusta lähtien.

Samaan aikaan myös Sankt Johannes Printing Company aloitti adventtikalentereiden painamisen. Näissä kalentereissa oli luukujen takana raamatunlause kuvien sijaan.

Tästä alkoi kalentereiden voittokulku maailmalla. Langin täytyi sulkea tuotantonsa 30-luvulla. Siihen mennessä oli tuotannossa jo 30 erilaista kalentereita.

Toisen maailmansodan aikana ei kartonkipulan takia saanut painaa kuvallisia adventtikalentereita.

Vuonna 1946 aloitettiin Saksassa uudelleen adventtikalentereiden painatus meille niin tutussa muodossa.

Maila Berchtold

"Varhaisina aikoina uskonnollisissa perheissä ripustettiin seinälle kuvia, yksi jokaista joulukuun päivää varten."

Joulukalentereiden kuva-aiheet eivät rajoitu yksin Jeesuksen syntymään. Kuvassa Suomen Caritasin myymä saksalainen joulukalenteri.

Johdantokurssi

katoliseen uskoon
2006 – 2007 Helsingissä

4.12. Rukous (sisar Marta Koltko SJK)
18.12. Neitsyt Maria ja pyhät (sisar Marja-Liisa OSSS)

8.1. Ihminen – Jumalan kuva, viimeiset tapahtumat (sisar Theresa Jezi CPPS)

Kurssi-illat pidetään ilmoitettuina maanantai-iltoina klo 18.30-20.30 Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan seurakuntasalissa, Pyhän Henrikin aukio 1 (Puistokadun ja Tehtaankadun kulmassa), 00140 Helsinki. Ilmainen kurssi on tarkoitettu sekä asiasta muuten kiinnostuneille että sellaisille, jotka tahtovat tulla katolilaisiksi. Jälkimmäiselle ryhmälle järjestetään kurssia täydentävää lisäopetusta. Kurssin oppimateriaalina käytetään pääasiassa Katolisen kirkon katekismusta sekä Katolisen uskon perusteet -kirjaa. Niitä on saatavissa kursseilla sekä Katolisesta tiedotuskeskuksesta. Kurssin järjestää Katolinen tiedotuskeskus yhteistyössä Helsingin katolisten seurakuntien kanssa. Lisätietoja arkipäivisin puh. 09-6129470, info@catholic.fi. Ei ennakkoi ilmoittautumista.

CARITAKSEN MARRASMARKKINAT

26.11.KLO 10.30-14.30
P.HENRIKIN SRK-SALI

Maukasta hirvikeittoa, kahvia, leivonnaisia, kirpputori
Caritas-kaupan tuotteita ja joulukukkatilaukset
Arpajaiset hyvine voittoineen!

TERVETULOA TEKEMÄÄN LAATULÖYTÖJÄ!